Aan de leden van de Ledenraad

Betreft	kenmerk	Datum
Ledenraadvergadering 28 november 2026	26/20449	6 november 2026

Geachte leden van de Ledenraad,

Hierbij nodig ik u uit voor de Ledenraadvergadering van 28 november aanstaande. Het vooroverleg van alleen de Ledenraad is van 11.00 uur – 12.00 uur. De vergadering, waar ook het bestuur aanwezig is, is van 12.30 uur – 16.00 uur. De lunch is om 12.00 uur. Een link naar de stukken voor de vergadering volgt op vrijdag 13 november. Het advies van de FAC volgt uiterlijk op vrijdag 20 november.

Locatie van de vergadering:
De Weerelt van Sport
Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht

De ingang van De Weerelt is aan de achterkant van het pand aan de Janssoniuslaan. Daar is ook de parkeerplaats, met veel plekken (navigatie: Janssoniuslaan 59). Mocht er om enige reden geen plek meer zijn, dan kunt u terecht op P+R Papendorp aan de Mercatorlaan (10 minuten lopen).

Met het OV is De Weerelt goed bereikbaar vanaf busstation Jaarbeurszijde bij Utrecht CS. Er stoppen verschillende lijnen op bushalte Papendorp – Zuid (voor de deur) en op bushalte Papendorp – Midden (5 minuten lopen).

Vertrouwend op uw deelname,

Met vriendelijke groet,
KONINKLIJKE NEDERLANDSE SCHAAKBOND,

Remmelt Otten, directeur
bijlagen: agenda en stukken
cc: ereleden en leden van verdienste

AGENDA Ledenraadvergadering
zaterdag 28 november 2026
vooroverleg: 11.00 – 12.00 uur
aanvang vergadering: 12.30 uur

1. Opening (12.30)

2. Mededelingen en ingekomen post (12.30 – 12.40)
   - Mededeling over het vooroverleg

3. Ter besluitvorming: Concept notulen Ledenraad 26 september 2026 (12.40 – 12.50)
   - Concept notulen Ledenraad 26 september 2026 (26/20204)
   - Opvolging actiepunten Ledenraad 26 september 2026

NB Op de vergadering is alleen gelegenheid voor inhoudelijke vragen en opmerkingen naar aanleiding van het verslag. Tekstuele correcties kunnen tot en met zondag 22 november 2026 via mail naar bondsbureau@schaakbond.nl worden gezonden. Tijdens de vergadering zal worden gemeld of er tekstcorrecties zijn ontvangen.

4. Ter besluitvorming: voordracht lid van verdienste van de KNSB (12.50 – 12.55)
   - Voordracht (26/20467)
   - Ter informatie: reglement voor benoemingen en onderscheidingen

5. Ter besluitvorming: Samenstelling bestuur KNSB (12.55 – 13.10)
   - Voorstel benoeming nieuwe voorzitter KNSB (26/20466)

6. Ter informatie: Voortgangsrapportages Meerjarenbeleidsplan, Jaarplan 2026 en Kernevenementen (13.10 – 13.30)
   - Voortgangsrapportage MJBP (26/20446)
   - Voortgangsrapportage Jaarplan 2026 (26/20465)
   - Lijst kernevenementen

7. Ter besluitvorming: Begroting en jaarplan 2027 (13.30 – 14.15)
   - Begroting en jaarplan 2027 (26/20448)
   - Advies FAC

   NB Vragen over deze stukken kunnen tot en met zondag 22 november 2026 via mail naar bondsbureau@schaakbond.nl kunnen worden gezonden. Het bondsbureau zal, voor zover mogelijk, schriftelijke antwoorden opstellen en deze uiterlijk vrijdag 26 november 2026 verspreiden.

8. Pauze 14.15-14.30

9. Ter besluitvorming: Nieuwe leden Ledenraad en commissies (14.30 – 14.50)
   - Ledenraad: vier leden te kiezen door Ledenraad, en voordracht drie nieuwe leden door de NHSB, FSB en SGA

- Voordracht nieuw lid geschillencommissie (26/20468)

10. Ter besluitvorming: Tuchtreglement en Reglement van Orde (14.50 – 15.10)
    - Tuchtreglement (26/20447)
    - Toelichting Tuchtreglement (26/20447)
    - Reglement van Orde (26/20472)

11. Ter informatie: Lidmaatschapsmodellen (15.10 – 15.20)
    - Mondelinge voortgangsrapportage ‘Commissie lidmaatschapsmodellen en afdracht

12. Ter besluitvorming: Vergaderschema 2027 (15.20 – 15.25)

13. Rondvraag (15.25 – 15.40)
    NB Vragen voor de rondvraag kunnen vooraf naar bondsbureau@schaakbond.nl worden gemaild. Bij vragen die op zondag 22 november 2026 of eerder zijn gestuurd, mikken wij erop om op de vergadering een inhoudelijk antwoord te geven. Als de beantwoording meer tijd nodig heeft, zullen we dat ook melden.

14. Sluiting (15.40)

Actielijst na ledenraad 26 september

Actielijst

- Het bestuur geeft bij toekomstige vergaderingen duidelijke uiterste aanleverdata voor stukken aan en streeft naar zo tijdig mogelijke beschikbaarheid.

Agenda drie weken van tevoren. De stukken twee weken van tevoren. Wat dan nog niet af is (bijvoorbeeld FAC-advies) uiterlijk één week van tevoren.

- Bij de voorbereiding van de volgende vergadering wordt zichtbaar gemaakt welke eerdere afspraken zijn uitgevoerd, nog lopen of nog openstaan.

Hierbij

- Ledenraadsleden kunnen beleidsmatige aandachtspunten voor de begroting 2027 rechtstreeks naar het bondsbureau sturen, bij voorkeur vóór **5 oktober**. Véronique Hijl koppelt op hoofdlijnen terug wat met de ontvangen begrotingsinput is gebeurd.

Er is geen enkel voorstel binnen gekomen.

- Het eerder toegezegde overzicht van de **kernevenementen** staat nog open.

Bondsbureau en bestuur zijn nog bezig met evaluatie van wat de kernevenementen zijn. Hangt ook samen met tekomstige financiële kaders.

- Het bondsbureau werkt aan een werkgroep voor een **brede evaluatie van de KNSB-competitie** en wil in november kunnen melden dat deze er is en wie erin zitten.

Nieuw bestuurslid Joris Broekmeulen en nieuwe mederwerker bondsbureau Rijk-Pieter Hofstede zijn hier mee bezig. Mondelinge toelichting laatste stand van zaken door Joris.

- Bij toekomstige reglementswijzigingen wordt een **was-wordt-overzicht** verstrekt

Voorbeeld Tuchtreglement

.

- De kandidaatstelling voor de **reglementencommissie** blijft open; belangstellende ledenraadsleden kunnen zich aanmelden via ledenraad@schaakbond.nl.

Mondelinge toelichting Wim of Miklos.

- De KNSB zet de **VOG-aanvragen** voor de ledenraadsleden in gang

Is gebeurd. Mondelinge toelichting stand van zaken.

Notulen van de ledenraad van de KNSB

Poststuk: 26-20204, versie 20261007 Concept ter vaststelling

Datum 26 september 2026, locatie Utrecht, De Weerelt van Sport

Aanwezigen Ledenraad: Wim Arns, Daan Binnendijk, Thys Blaeser, René Coenjaerts, Marcus Driessen, Herbert Eppinga, Evert de Graaf, Miklos Hoffer, Eric de Lange, Wim Passtoors, Jan Polak, Erwin Talpe, Carel de Vries, Enrico Vroombout, Maria de Wit en Frank van Zutphen.

Algemeen Bestuur: Joris Broekmeulen, Erik Broeren, Dirk Hoogland (voorzitter), Véronique Hijl, Johan Knuvers en Peter Scheeren.

Bondsbureau: Remmelt Otten en Peter Passenier (notulist).

Afwezig met bericht: Ledenraad: Manuel Colsen, Jessica Derksen-Harmsen, Lucas van Foreest, Arthur Hendrickx, Carl Hoekstra, Max Kanbier, Gerard Milort. Bestuur: Marcel Peek.

1 Opening en ingekomen stukken

Voorzitter Dirk Hoogland inventariseert de machtigingen. Arthur Hendrickx heeft Erwin Talpe gemachtigd alleen voor het agendapunt met betrekking tot de statuten; Max Kanbier heeft een machtiging aan René Coenjaerts gegeven. Bij de eerste stemming telt de vergadering zestien aanwezige stemgerechtigden en twee volmachten.

De ingekomen stukken omvatten vragen van René Coenjaerts en Arthur Hendrickx, een verzoek van de financiële adviescommissie en opmerking van Eric de Lange over de statutenwijziging. Op verzoek van de ledenraad voegt de voorzitter de begrotingsvoorbereiding als apart agendapunt toe, vóór de rondvraag. De voorzitter licht na de rondvraag zijn aangekondigde vertrek toe.

2 Mededelingen

Carel de Vries doet verslag van het vooroverleg van de ledenraad. De leden bespraken de bestuursbrief van augustus en de eigen evaluatie van de coördinatiecommissie. De aanwezige leden onderschrijven dat de ledenraad op hoofdlijnen moet werken. Zij erkennen dat zij daar zelf aan moeten bijdragen. Ook stonden zij stil bij de waardering van het bestuur voor de constructieve sfeer tijdens de vergadering van 13 juni.

De ledenraad vraagt wel waarom de voorzitter precies vertrekt. De leden hechten aan goed bestuur en begrijpen niet goed waarom hun handelwijze daarmee volgens de voorzitter onverenigbaar zou zijn. Zij zien de voorgestelde statutenwijziging over het meetellen van eerdere zittingsjaren juist als een zorgvuldige oplossing. Mogelijk verschillen bestuur en ledenraad vooral van mening over hoe snel zij die oplossing moeten doorvoeren.

Uit de evaluatie blijkt dat zowel de ledenraad als het bestuur nog moeten wennen aan de nieuwe rollen na de overgang van bondsraad naar ledenraad. De ledenraad wil daarnaast bekijken hoe de raad bekender kan worden binnen de schaakwereld en de achterban beter kan informeren.

Voor een goede voorbereiding zijn tijdige en complete vergaderstukken nodig. De leden vragen om een duidelijke uiterste aanleverdatum, zodat ook onderling overleg mogelijk blijft. Verder willen de leden weten welke vragen in de rondvraag thuishoren. Zij vonden het afzonderlijke vooroverleg nuttig en overwegen dit vaker te houden.

De coördinatiecommissie ontvangt veel e-mails. Zij sluit geen onderwerpen uit, maar verwijst vragen die elders thuishoren door naar het bondsbureau, het bestuur of een andere betrokken partij, in overleg met de indiener. De commissie is tevreden over het overleg met het bestuur bij het opstellen van de agenda. Ook de ledenraad spreekt zijn waardering voor de commissie uit.

3 Vaststelling van de vorige notulen

René Coenjaerts vraagt om toevoeging van de toezegging van het bestuur om het benoemen van een Fair Play Officer te overwegen. Erwin Talpe vraagt om concrete stemuitslagen in plaats van formuleringen als ‘met grote meerderheid aangenomen’. Ook verdient het aanbeveling om vast te leggen bij welk agendapunt leden de vergadering verlaten. De vergadering hield dit tot nu toe onvoldoende bij en spreekt af dat voortaan wel te doen. Wim Arns meldt dat hij ten onrechte als aanwezig staat vermeld.

De ledenraad stelt de notulen met de besproken correcties vast.

4 Benoemingen

Johan Knuvers licht de voordracht van Joris Broekmeulen als lid van het algemeen bestuur toe. Joris volgt Frank Tijdeman op. Zijn ervaring in de schaakwereld, bestuurskundige opleiding en werkzaamheden bij provincie en gemeente maken hem volgens het bestuur geschikt. Joris kijkt uit naar de functie. Op een vraag naar mogelijke belangenconflicten bevestigt het bestuur dat er geen belemmeringen zijn.

De ledenraad benoemt Joris Broekmeulen met zeventien stemmen voor, één blanco stem en geen tegenstemmen. Daarna merkt een lid op dat de raad over personen schriftelijk hoort te stemmen. De voorzitter erkent dit, maar laat de raad niet opnieuw stemmen.

De ledenraad neemt ook de voordracht voor de selectiecommissie aan, met zeventien stemmen voor, één blanco stem en geen tegenstemmen. Voor vacatures zijn meerdere kandidaten in beeld. Noord-Holland en Friesland werken zelf aan de invulling van hun vacatures.

5 Uitbreiding van het VOG-beleid

Johan Knuvers presenteert het voorstel om voor ledenraadsleden de Verklaring Omtrent het Gedrag verplicht te stellen. De KNSB wil aansluiten bij het beleid van NOC*NSF. Johan wijst op de verantwoordelijkheid van ledenraadsleden en hun voorbeeldrol tegenover regionale bonden en verenigingen. Een VOG biedt geen garantie, maar vormt wel een onderdeel van het integriteitsbeleid.

Leden vragen hoe de aanvraag verloopt, wie de VOG betaalt, en wat er gebeurt als iemand geen VOG wil aanvragen of geen VOG krijgt. Wat de kosten betreft: die zijn in eerste instantie voor de persoon zelf, maar die kan ze vervolgens declareren bij de KNSB. Als iemand niet wil meewerken, wil Johan Knuvers daarover in gesprek. Een uitzondering vindt hij moeilijk te rijmen met de voorbeeldfunctie.

Het voorstel geldt zowel voor nieuwe als voor zittende ledenraadsleden. De voorzitter brengt die twee onderdelen afzonderlijk in stemming. De ledenraad stemt met een duidelijke meerderheid in met de VOG-verplichting voor zowel toekomstige als zittende ledenraadsleden.

6 Competitiereglement en brede evaluatie

Peter Scheeren licht toe waarom het bestuur de eerder voorgestelde maatregelen tegen tactische opstellingen en het leeg laten van een bord heeft teruggetrokken. In eerste instantie leek het dat het voorstel was gebaseerd op de wensen van de clubs en voldoende draagvlak had onder de clubs in de Meesterklasse en Eerste Klasse. Maar uit het overleg begin september met de betrokken teamleiders bleek dat een ruime meerderheid de maatregelen zoals opgenomen in het competitiereglement juist niet steunde. Het voorliggende, nieuwe reglement sluit daarom grotendeels aan bij het oude reglement, met enkele andere aanpassingen, waaronder voor de invoering van de zevende klasse.

Wel bestaat bij de clubs de behoefte om de regels te verbeteren. Een werkgroep gaat dit seizoen de alternatieven onderzoeken. Nieuwe regels kunnen op zijn vroegst gelden voor het seizoen 2027–2028.

De ledenraad bespreekt uitvoerig de gevolgde procedure. Volgens de geldende regeling stelt de ledenraad het competitiereglement vast. Maar het bestuur heeft de omstreden wijzigingen al vóór deze vergadering buiten toepassing gelaten. Daardoor speelden de teams de eerste ronde voordat de ledenraad de aangepaste tekst formeel kon vaststellen. Het bestuur erkent dat deze werkwijze kritiek verdient, maar wijst op de praktische noodzaak: de competitie moest verder en het bestuur had de betrokken teams vooraf geïnformeerd.

René Coenjaerts waarschuwt dat een beroep op het eerder vastgestelde reglement gevolgen kan hebben voor uitslagen of boetes. De voorzitter verzekert dat bij eventuele protesten de geldende procedures blijven gelden.

Verschillende leden vragen om een brede evaluatie van de gehele competitie, zoals eerder toegezegd. Die mag zich niet beperken tot de Meesterklasse en eerste klasse. De ledenraad moet kunnen beoordelen of de voorbereiding zorgvuldig is en of veranderingen passen binnen het beleid. Bij toekomstige reglementswijzigingen willen zij een overzicht van de oude en nieuwe tekst ontvangen.

Remmelt Otten meldt dat Koos Stolk half november na dertig jaar met pensioen gaat. Zijn opvolger, Rijk-Pieter Hofstede, begint op 1 oktober. Samen met het nieuwe bestuurslid Joris Broekmeulen kan hij de werkgroep over de competitie vormgeven. In november volgt informatie over de inrichting en samenstelling.

De ledenraad neemt het aangepaste competitiereglement aan. 14 leden stemmen voor, 1 lid stemt tegen en 3 leden stemmen blanco.

7 Wijziging van de statuten

Johan Knuvers neemt voor dit agendapunt het voorzitterschap over. De voorgestelde statutenwijziging betreft onder meer de zittingstermijnen en het meetellen van jaren in de voormalige bondsraad. Het bestuur heeft ook de overige bepalingen nagelopen en stelt voor een aantal daarvan bij te werken of te corrigeren. De discussie richt zich vooral op het quorum en de vereiste meerderheid.

Eric de Lange vraagt hoe het voorstel tot stand is gekomen. Dirk Hoogland licht toe dat het bestuur de voorstellen zorgvuldig heeft besproken, externe deskundigheid heeft betrokken en heeft gekeken naar de praktijk bij andere sportbonden. Het bestuur vindt de vereenvoudiging praktisch, maar wil het quorum desgewenst behouden. Ook een andere vereiste meerderheid is bespreekbaar.

Eric de Lange benadrukt de mogelijke gevolgen van het schrappen van het quorum in combinatie met een verlaging van de vereiste meerderheid van driekwart naar twee derde. Een beperkt aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden zou dan ingrijpende besluiten kunnen nemen, zelfs de ontbinding van de KNSB. Ook wanneer de kans klein is, moeten ledenraadsleden bewust beoordelen of zij dat risico aanvaardbaar vinden.

Wim Passtoors vindt dat het risico klein, omdat de ledenraad een orgaan is met gekozen vertegenwoordigers, waarvan de leden verantwoordelijkheid dragen voor hun aanwezigheid en besluitvorming.

Uiteindelijk besluit de ledenraad tot een amendement waarin het quorum gehandhaafd blijft maar het aantal benodigde stemmen niet meer op 3/4 ligt, maar 2/3 wordt. Daarom moet aan de concepttekst ook de oude regel worden toegevoegd over wat te doen bij het niet halen van het quorum.

Het amendement op de statuten wordt aangenomen met 12 voor, 3 tegen, 3 blanco, dus 12 van de 15 stemmen.

De nieuwe statuten, inclusief amendement, worden aangenomen met 15 voor, 2 tegen, 1 blanco, dus 15 van de 17 stemmen

8 Vaststelling reglementencommissie

De ledenraad stelt het reglement voor de reglementencommissie vast met 15 stemmen voor, 3 blanco stemmen en geen tegenstemmen. Deze commissie kijkt naar statuten naar de waar de Ledenraad een rol heeft. Dat is al vastgelegd in de Statuten en kan zo nodig worden uitgebreid in het Algemeen Reglement.

Eric de Lange licht toe dat een kleine groep eerder met het bestuur en zo nodig een jurist kan overleggen. Daarmee kan de ledenraad voorstellen beter voorbereid behandelen. Naast juridische kennis zijn inzicht in organisatie, procedures en schaaktechnische onderwerpen van belang.

Volgens het vastgestelde reglement bestaat de commissie uit drie ledenraadsleden. Miklos Hoffer en Wim Passtoors zijn kandidaat, Eric de Lange is voorlopig kandidaat.

9 Voorbereiding van de begroting voor 2027

De voorzitter licht toe waarom de begrotingsvoorbereiding aanvankelijk niet op de agenda stond. Hij had met Carel de Vries afgesproken dat de coördinatiecommissie de leden schriftelijk om hun aandachtspunten en argumenten zou vragen. Het bondsbureau en de penningmeester konden die dan meenemen bij het opstellen van de begroting en in het overleg met de financiële adviescommissie.

Volgens René Coenjaerts wijkt deze werkwijze af van de eerdere afspraak om tijdens deze vergadering gezamenlijk wensen en prioriteiten te bespreken. Afzonderlijke inzendingen maken volgens hem niet zichtbaar hoeveel draagvlak voorstellen binnen de ledenraad hebben. Ook herinnert hij aan de toegezegde bespreking van de kernevenementen vóór de begroting voor 2027.

Dirk Hoogland wijst op het overleg met de coördinatiecommissie en op personele wisselingen bij bestuur en bondsbureau. Het bestuur heeft het overzicht van kernevenementen nog op de agenda staan, maar heeft het nog niet af. Carel de Vries bevestigt de afspraak over de aanpak en erkent dat de coördinatiecommissie hierover beter had moeten communiceren. Andere leden vinden dat bestuur en coördinatiecommissie hiervan moeten leren. Zij willen voorkomen dat in november nauwelijks ruimte overblijft voor inhoudelijke wijzigingen.

De voorzitter vindt de septembervergadering voor volgende jaren het logische moment om de beleidsrichting en begrotingsprioriteiten te bespreken. Uitgangspunten zijn de bestaande activiteiten, het meerjarenbeleidsplan en de uitvoeringsagenda. Externe ontwikkelingen, zoals een mogelijk lagere bijdrage van NOC*NSF, kunnen een andere prioritering nodig maken.

De vergadering spreekt af dat leden hun aandachtspunten met een toelichting rechtstreeks naar het bondsbureau sturen, bij voorkeur vóór 5 oktober. Dan vindt het eerste informele overleg met de financiële adviescommissie plaats. Het gaat om beleidsmatige aandachtspunten binnen de bestaande kaders, niet om losse individuele wensen.

Veronique Hijl belooft terug te koppelen hoe de ontvangen inbreng in de begroting terugkomt.

Zoals eerder is afgesproken, staat de mogelijke herziening van lidmaatschapsmodellen in juni 2027 op de agenda.

10 Rondvraag over nationale kampioenschappen

De voorzitter legt een schriftelijke vraag van René Coenjaerts over het NK Schaken voor aan de ledenraad. Coenjaerts wil weten wat de uitgave van ongeveer € 60.000 oplevert voor de schaakwereld en de gewone leden, mede gezien de beperkte aandacht in de algemene pers.

Eric de Lange stelt voor de vraag beleidsmatig te benaderen: welke positie hebben nationale kampioenschappen voor jeugd en senioren binnen het meerjarenbeleid, en welke inzet hoort daarbij? René Coenjaerts verbindt dit aan het toegezegde overzicht van kernevenementen. Daan Binnendkijk vindt een nationaal kampioenschap bij een volwaardige sportbond horen en vindt het genoemde bedrag aanvaardbaar. Volgens Daan kan de bond wel kijken hoe de opzet en publiciteit kunnen verbeteren.

Het bestuur hecht aan het behoud van een nationaal kampioenschap. Volgens Dirk Hoogland laat de waarde van een kampioenschap zich niet eenvoudig in cijfers vangen. Ook de betekenis op langere termijn telt mee.

11 Vergaderstukken en bewaken van afspraken

Eric de Lange vraagt om de stukken voor de volgende vergadering eerder beschikbaar te stellen, bij voorkeur drie weken vooraf, zodat ook commissies kunnen overleggen. De voorzitter wil de stukken eveneens op tijd publiceren en zal duidelijke uiterste aanleverdata aangeven. Voor de begroting wijst de penningmeester op het proces van het overleg met de FAC. Dat is pas op 10 november afgerond. De vergadering spreekt geen vaste termijn voor alle documenten af. Wel benadrukken de leden dat zij vroegtijdig willen weten welke stukken nog volgen en voldoende tijd nodig hebben om daarop te reageren.

Verder is er de wens voor een overzicht van eerdere afspraken: wat is al gedaan en wat staat nog open? De coördinatiecommissie pakt dit binnen de ledenraad op. De voorzitter stemt ermee in dat ook het bestuur de voortgang van gemaakte afspraken inzichtelijk maakt.

12 Vertrek van de voorzitter en sluiting

Dirk Hoogland licht zijn besluit toe om het voorzitterschap neer te leggen. Hij vindt dat de ledenraad een situatie heeft geaccepteerd of gedoogd die niet past binnen de regels van goed bestuur. Dat gaf voor hem de doorslag. Juist van het hoogste orgaan van de KNSB verwacht hij dat het dergelijke situaties niet laat voortbestaan.

Vanwege de tijd houdt hij zijn toelichting kort. Hij laat de mogelijkheid open hier later uitgebreider of in individuele gesprekken op terug te komen. Vervolgens bedankt hij de aanwezigen en sluit de vergadering.

Besluitenlijst

- Notulen vergadering 13 juni 2026 vastgesteld
- Benoeming van Joris Broekmeulen als nieuw lid algemeen bestuur
- Benoeming selectiecommissie
- Nieuw VOG-beleid voor leden van de Ledenraad aangenomen
- Nieuw competitiereglement aangenomen
- Nieuwe statuten zijn aangenomen, met één wijziging op de concepttekst. Het quorum blijft gehandhaafd op 2/3 aanwezigheid. Het aantal benodigde stemmen wordt aangepast van 3/4 naar 2/3. Bij niet halen quorum blijft de oude regel van kracht dat er een nieuwe vergadering kan volgen zonder quorum.
- Uitreksel notulen over het besluit tot wijziging van de statuten, op de vergadering van 26 september 2026, wordt ter plekke vastgesteld.
- Nieuw reglement reglementencommissie aangenomen

Actielijst

- Het bestuur geeft bij toekomstige vergaderingen duidelijke uiterste aanleverdata voor stukken aan en streeft naar zo tijdig mogelijke beschikbaarheid.

- Bij de voorbereiding van de volgende vergadering wordt zichtbaar gemaakt welke eerdere afspraken zijn uitgevoerd, nog lopen of nog openstaan.
- Ledenraadsleden kunnen beleidsmatige aandachtspunten voor de begroting 2027 rechtstreeks naar het bondsbureau sturen, bij voorkeur vóór **5 oktober**. Véronique Hijl koppelt op hoofdlijnen terug wat met de ontvangen begrotingsinput is gebeurd.
- Het eerder toegezegde overzicht van de **kernevenementen** staat nog open.
- Het bondsbureau werkt aan een werkgroep voor een **brede evaluatie van de KNSB-competitie** en wil in november kunnen melden dat deze er is en wie erin zitten.
- Bij toekomstige reglementswijzigingen wordt een **was-wordt-overzicht** verstrekt.
- De kandidaatstelling voor de **reglementencommissie** blijft open; belangstellende ledenraadsleden kunnen zich aanmelden via ledenraad@schaakbond.nl.
- De KNSB zet de **VOG-aanvragen** voor de ledenraadsleden in gang

Reglement voor Benoemingen en Onderscheidingen (Vertrouwenscommissie)

Dit reglement beschrijft de procedure rondom het toekennen van het erelidmaatschap en het lidmaatschap van verdienste van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond.

1. De Vertrouwenscommissie van de KNSB is gemachtigd door de Ledenraad om bindende voordrachten te doen ten aanzien van het erelidmaatschap en het lidmaatschap van verdienste van de KNSB. Een voordracht wordt in en door de Ledenraad bekrachtigd. Indien de tijd dat niet toelaat kan de Vertrouwenscommissie benoemingen toekennen die naderhand worden bekrachtigd door de Ledenraad.

2. De Vertrouwenscommissie bestaat uit de leden van het Dagelijks Bestuur van de KNSB en twee voorzitters van de aangesloten bonden. De twee voorzitters hebben zitting in de commissie conform het roulatiesysteem uit de bijlage.

3. Kandidaten voor het erelidmaatschap en het lidmaatschap van verdienste dienen schriftelijk voorgedragen te worden bij de voorzitter van de Vertrouwenscommissie.

Dit reglement is opgemaakt op 30 juni 2010, op basis van een besluit in de Ledenraad van de KNSB op 13 juni 2026.

Koninklijke Nederlandse Schaakbond

Voorgangsrapportage jaarplan 2026

26/20465

12 november 2026

Voortgang in 2026

Deze voortgangsrapportage geeft de Ledenraad inzicht in de stand van zaken per medio november 2026. Deze update is niet bedoeld om vooruit te lopen op het jaarverslag over 2026 dat in de loop van 2027 af is en in 2027 besproken wordt door de Ledenraad. Deze voortgangsrapportage beperkt zich daarom tot de informatie die op dit moment van belang is voor de Ledenraad. Liggen we op koers? Zijn er bijzondere dingen? Zijn er dingen die niet goed gingen of waar we vertraging oplopen?

1. Organisatie

Van de zeven bestuursleden zijn er twee nieuw: Véronique Hijl heeft Ivar Heine opgevolgd als penningmeester en Joris Broekmeulen heeft Frank Tijdeman opgevolgd. Deze wisseling heeft tot vertraging geleid bij het speerpunt ‘Krachtige schaakverenigingen’ van het MJBP omdat daar zowel een nieuw bestuurslid aantrad (Joris) en omdat de verantwoordelijk verschoof binnen het bondsbureau, naar een nieuwe medewerker.
Van de acht medewerkers van het bondsbureau zijn er twee nieuw: Rijk-Pieter Hofstede als opvolger van Koos Stolk en Remmelt Otten als opvolger van Dharma Tjiam. Die overdracht verliep soepel.
De KNSB heeft afscheid genomen van Remco Hillebrandt, die jarenlang als schaaktrainer in dienst van de KNSB was en met veel kennis en kunde een paar uur per week schaakles gaf op scholen in Amsterdam. Die taak past niet meer bij de schaakbond. Remco zet zijn werk op de scholen voort als zelfstandig ondernemer.

2. Competitie

De invoering van de nieuwe zevende klasse met 79 teams is goed verlopen. Er zijn dertig nieuwe teams en negen teams hebben zich teruggetrokken, met een groeisaldo van 21 teams. Dit seizoen geven we alle teamleiders in de eerste helft van 2027 de mogelijkheid om mee te praten over de toekomst van de competitie. Ook komt er een klankbordgroep om nieuwe ideeën voor de competitie te bespreken.

3. Opleidingen

Ondanks hoge prioriteit is het niet gelukt om veel meer schaaktrainers en scheidsrechters op te leiden. In 2025 waren dat er bijna honderd: 59 geslaagden Schaaktrainer-1 en 5 Schaaktrainer-2 plus 30 geslaagden Scheidsrechter-2.
Dit jaar komt het aantal geslaagden wel boven de honderd uit maar blijft die achter bij onze doelstelling. In totaal verwachten we honderdtwintig geslaagden: ongeveer 45 Schaaktrainer-1 en 20 Schaaktrainer-2. Daarnaast 14 geslaagden Indelingsdeskundige. Plus 32 Scheidsrechter-1 en 8 Scheidsrechter-2 en 3 Scheidsrechter-3.
We verwachten in 2027 in totaal 260 cursisten te kunnen opleiden.

4. NK schaken en kernevenementen

De schaakbond is nog bezig met het vaststellen van wat de kern-evenementen moeten zijn en hoeveel online evenementen de KNSB wil organiseren. Dat hangt ook sterk samen met de financiën in 2027 en verder. Het juiste moment om dit te bespreken met de Ledenraad lijkt september 2027 als er meer zicht is op de financiën en we een vernieuwd NK schaken achter de rug hebben. Bij de meeste evenementen is de organisatie in handen van

een club of een team van vrijwilligers. Bij de kernevenementen heeft de schaakbond de verantwoordelijkheid om de doorgang te garanderen, zo nodig met financiële steun en met ondersteuning.
Het NK schaken heeft in 2026 een paar duizend euro meer gekost dan was begroot, wat we in 2027 willen voorkomen. Daarom zijn we bezig met sponsorwerving en ook met plannen om de kosten beter te beheersen.
Het koppelen van de themadag voor clubbestuurders en schaaktrainers aan het NK was succesvol. Dat willen we in 2027 herhalen, waarschijnlijk met aparte dagen voor bestuurders van verenigingen op de ene dag en schaaktrainers en scheidsrechters op de andere dag. Ook het nieuwe evemement ‘Queens & Cocktails’, een rapidtoernooi voor alleen vrouwen op de vrijdagavond van het NK, werd hoog gewaardeerd door de deelnemers.
Dit jaar gaat het NK eChess (online) niet door wegens tijdgebrek op het bondsbureau.

5. Topschaak

Individueel was het een topjaar voor de drie Nederlandse wereldtoppers. Maar de teamresultaten op de Olympiade vielen tegen.
Anish Giri werd tweede op het Kandidatentoernooi 2026. **Jorden van Foreest** lukte het om in 2026 structureel boven een rating van 2700 uit te komen en nestelde zich vast in de top-30 van de wereld. **Eline Roebers** werd in haar laatste juniorenjaar Europees Kampioen t/m 20 jaar meisjes in Montenegro, Wereldkampioen rapid t/m 20 jaar meisjes in Al Ain en Wereldkampioen blitz t/m 20 jaar meisjes in Al Ain. Ook werd je Nederlands jeugdkampioen snelschaken t/m 20 jaar in de Open categorie.
Op de **Olympiade 2026** had het Nederlandse mannenteam had in de laatste ronde nog een (kleine) kans op het behalen van een bronzen medaille. Verlies tegen Duitsland maakte dat de Olympiade in Samarkand teleurstellend werd afgesloten. Dat laatste gold ook voor het damesteam. De laatste twee ronden gingen verloren waardoor een eerder redelijk goed verlopen toernooi in mineur eindigde.

6. Communicatie

De website is vernieuwd met een nieuwe structuur en vormgeving. Dat project heeft veel meer tijd gekost dan was verwacht, maar het is eind dit jaar afgerond. Het nieuwe email-systeem is in gebruik genomen en werkt goed. De schaakbond kan nu selecteren op specifieke doelgroepen.
De KNSB stuurt dit jaar voor het eerst alle clubs één exemplaar van ieder nummer van het magazine SchakenNL in de editie met een apart clubkatern van zestien pagina’s.
Het partnership met de schaakwinkel Het Paard in Amsterdam wordt nog dit jaar vernieuwd en met drie jaar verlengd. De KNSB is ook in gesprek met DGT over een driejarig partnership.

KNSB · JAARPLAN 2026–2029

Overzicht Ledenraad · Q3 2026

Koninklijke Nederlandse Schaakbond
Stand 11 november 2026

STATUS PER SPEERPUNT

● Behaald ● Onderweg ● Niet gestart ● Nog niet gerapporteerd

SPEERPUNT · TANDEM	VOORTGANG JAARDOELEN	KWARTAALDOELEN	TOELICHTING VOOR DE LEDENRAAD
Open, veilige en eerlijke schaakcultuur Johan (bestuur) · Remmelt (bureau)	■■■□	●	Resultaten: * Video's opgeleverd over OVE en implementeren van 4 V's. *15 verenigingen bereikt via 2 inspiratiesessies OVE. Nog niet gelukt: Opleveren Gedragscode; gepland voor Q4
Krachtige schaakverenigingen Dirk (bestuur) · Rijk-Pieter (bureau)	□□□□	●	Resultaat: Beleggen speerpunt nieuwe collega Rijk-Pieter. Nog niet gelukt: Vanwege te weinig resources zijn de geplande activiteiten nog niet opgepakt. Dit speerpunt wordt in Q4 opgepakt door Rijk-Pieter dmv herzien van de startslide.
Actieve senioren Peter (bestuur) · Esmee (bureau)	□□□□	●	Resultaat: Startslide vastgesteld met tandem. Nog niet gelukt: Uitvoeren onderzoek te weinig resources aanwezig voor uitvoering. Het bestuur neemt het advies van bondsbureau over om dit project op te pakken in 2028.
Voldoende bekwame trainers & scheidsrechters Peter (bestuur) · Esmee & Mirko (bureau)	■■■□	●	Resultaten: * Schaaktrainer 1 opleiding is herzien en in nieuwe vorm gestart. * Beoordelaren zijn opgeleid en gaan in Q4 aan de slag in de praktijk zodat ze zich kunnen kwalificeren. * Clubkadermonitor resultaten gedeeld via Clubkatern. Nog niet gelukt: Inzicht in de tekorten en afronding ontwikkeling ST2/SR2, vanwege ontbreken resources. Staat gepland voor Q4 2026
Sterk topschaak en talentontwikkeling Marcel (bestuur) · Jeroen (bureau)	■■■□	●	Gelukt: * Extra groepstrainingen voor talenten en statushouders. * Aangescherpt en naleven uitzendingenbeleid. * Olympiade zichtbaar gemaakt via website en socials.
Herkenbare schaakbranding Erik (bestuur) · Nathalie (bureau)	■■■□	●	Gelukt: * De interne onderzoeksfase is grotendeels uitgevoerd. * Budget voor extern onderzoek in 2027 is aangevraagd. Nog niet gelukt: vaststellen definitieve benaming van de vier merkwaarden en de overkoepelende merkbelofte. Volgt in Q4
Sterke verbinding met vrije schakers Dirk (bestuur) · Remmelt (bureau)	■□□□	●	Nog niet gelukt: Uitvoeren marktonderzoek, wel belofte op meewerking twee platforms van vrije schakers. Gepland voor Q4: Besluit over aard van onderzoek. Speerpunt start in 2027.
Meer schakende meisjes en vrouwen Dirk (bestuur) · Jeroen (bureau)	■■■□	●	Gelukt: * Pilot gestart. * Doelen voor speerpunt benoemd.
Structurele groei jeugd- en schoolschaak Peter (bestuur) · Eric (bureau)	■■■□	●	Gelukt: * Inzicht in problemen rondom wachtlijsten. * Module ouderparticipatie beschikbaar gesteld: Sterk van Start e-learning module voor ouders, beginnende trainers. * Statistieken Erkende schaakscholen beschikbaar en gedeeld. * Klankbord schoolschaak gevormd, opdrachtformulering volgt.

Lijst kernevenementen KNSB

Lijst kernevenementen vastgesteld door de Bondsraad van 13 juni 2009

Door KNSB of onder auspiciën KNSB georganiseerde kernevenementen:
1. NK-algemeen
2. NK-vrouwen
3. KNSB-competitie
4. Nederlandse Jeugdkampioenschappen
5. Jeugdclubcompetitie
6. NK schoolschaken (nu: School Chess 4All, NK BO en NK 345)
7. NK Internetschaak (nu: NK E-chess)

Internationale toernooien waar Nederlandse spelers naar worden afgevaardigd:
1. Olympiade (even jaren)
2. EK-landenteams (oneven jaren)
3. EK individueel
4. WK individueel
5. EK jeugd en meisjes
6. WK junioren (jeugd en meisjes)
7. WK jeugd en meisjes (nu: WK-Jeugd (18,16,14) en WK-Kadetten(12, 10, 8))

Toegevoegd aan lijst door bestuur op 13 mei 2025

Door KNSB of onder auspiciën KNSB georganiseerde kernevenementen:
ONK schaken
Bekercompetitie (inclusief landelijke Bekerfinale)
Schaak-Off
NK E-Chess voor Jeugd
Internationale toernooien waar Nederlandse spelers naar worden afgevaardigd:
European Club Cup
FIDE World Cup
FIDE Grand Swiss

Koninklijke Nederlandse Schaakbond

Begroting en jaarplan 2027

11 november 2026

26/20448

NEDERLANDSE LOTERIJ

Inhoud

Begroting en jaarplan 2027 15
Voorwoord penningmeester 17
Jaarplan 18
De vereniging centraal en strikte financiële sturing 19
De basis: dienstverlening, competitie en communicatie 19
Het Meerjarenbeleidsplan: De plannen per speerpunt 20
Financiën: Efficiënt & doelmatig 23
Begroting 25
De begroting in een oogopslag 26
1 Overzicht baten 28
2 Overzicht lasten 30
3 Mutatie reserves en fondsen 32
4 Toelichting activiteiten 34
5 Risicoparagraaf 37
6 Meerjarenbegroting 2027-2030 43

Koninklijke Nederlandse Schaakbond
een meesterlijke sport

Bondsbureau KNSB
Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht

Voorwoord penningmeester

Met plezier presenteer ik namens het bestuur en met veel dank aan het bondsbureau het jaarplan en de begroting voor 2027. Na een interessant schaakjaar en met weer groeiende ledenaantallen hebben we als KNSB een goede uitgangspositie om te werken aan ons motto ‘Een Leven Lang Schaakplezier’.

Het jaarplan en de begroting vinden een stevige basis in het Meerjarenbeleidsplan (MJBP) 2026-2029, dat in 2025 werd vastgesteld door de Ledenraad en dat in 2026 vorm heeft gekregen door het initiëren en realiseren van een verscheidenheid aan activiteiten. Voortbouwend hierop worden voor alle speerpunten in het MJBP concrete doelstellingen gepresenteerd voor 2027, met als rode draad ‘de verenigingen centraal’. Daarnaast zetten we expliciet in op ‘strikte financiële sturing’. Uiteraard is een goede financiële beheersing en sturing altijd van belang, maar in 2027 willen we inzetten op het realiseren van enkele specifieke verbeterpunten. Enerzijds betreft dit onderwerpen die de transparantie vergroten (zoals een voorspelbare cyclus om de planning en control onderwerpen met de Ledenraad te bespreken) en anderzijds betreft dit het oppakken van eerder gedefinieerde actiepunten (zoals een onderzoek naar lidmaatschaps- en afdrachtsmodellen). Ook hiervoor zijn enkele concrete doelstellingen opgenomen. Op deze manier zijn we goed voorbereid op externe ontwikkelingen, zoals een onzekerheid van subsidies en stijgende kosten.

De operationele begroting voor 2027 is, zonder eenmalige uitgaven in het kader van het MJBP, sluitend. Naast de reguliere kosten zijn specifieke uitgaven in het kader van het MJBP opgenomen: in totaal 85.000 euro. Dit wordt voor 20.000 euro gefinancierd uit de reguliere begroting en verder uit de ‘bestemmingsreserve opleiding en organisatieontwikkeling’ en het ‘bestemmingsfonds Groen-Stichting’. Vooralsnog is de verwachting dat er in de jaren daarna substantieel minder investeringen nodig zijn voor de realisatie van het MJBP – na twee jaar investeren willen we dan komen in de fase van het ‘oogsten’. In de meerjarenbegroting zijn vooralsnog dan ook geen additionele investeringen opgenomen. De meerjarenbegroting toont wel aan dat we komend jaar vooruit moeten denken over de financiële positie op de middellange termijn in relatie tot ons ambitieniveau. De verwachting is dat we vanwege mogelijk dalende subsidies en stijgende kosten bij ongewijzigd beleid geen sluitende begroting zullen hebben. We zullen dus tijdig mogelijkheden moeten onderzoeken om kosten te verlagen en/of inkomsten te vergroten. De doelen in het Meerjarenbeleidsplan beogen daaraan bij te dragen, bijvoorbeeld door acties gericht op groei van het ledenaantal.

De risico’s in de begroting 2027 zijn beheersbaar en zitten met name in het risico dat niet alle geplande activiteiten van het Meerjarenbeleidsplan worden uitgevoerd door capaciteitsgebrek bij het bondsbureau bij bijvoorbeeld onvoorziene activiteiten in de reguliere operatie. Verder zijn de inkomsten sterk afhankelijk van de prognose van het aantal leden. Strakke monitoring en tijdige bijsturing moeten deze risico’s verminderen.

Met de voorliggende plannen en begroting bouwen we ook in 2027 weer aan het schaken in Nederland. Ik sluit af met een persoonlijke noot: als nieuwe penningmeester zie ik ernaar uit om samen met alle betrokkenen mijn rol verder te gaan vervullen de komende jaren!

Apeldoorn, 1 november 2026
Véronique Hijl

Jaarplan

De vereniging centraal en strikte financiële sturing

In het Meerjarenbeleidsplan 2026–2029 ‘Een Leven Lang Schaakplezier!’ heeft de Koninklijke Nederlandse Schaakbond een stevig inhoudelijk fundament gelegd. In 2026 is er veel onderzoek gedaan, onder meer naar de wachtlijsten bij jeugdclubs en de kansen voor groei van het aantal vrouwelijke schakers. Ook zijn er al concrete resultaten geboekt. Een mooi voorbeeld is de vernieuwde opleiding ‘Schaaktrainer 1’ die nu volledig online is ondersteund.
In 2027 zetten we de volgende stappen en concentreren we ons daarbij op hoe we de speerpunten koppelen aan de schaakverenigingen. De koers van de KNSB heeft twee uitgangspunten waar we onze activiteiten aan meten:
1. De krachtige schaakvereniging staat centraal
Schaakverenigingen zijn de kern van de georganiseerde schaaksport. Wij zetten de vereniging centraal en stemmen onze ondersteuning af op de daadwerkelijke behoeften van clubs. De KNSB wil het verenigingen, vrijwilligers, bestuurders, toernooien en schakers zo makkelijk mogelijk maken. Digitalisering en directe ondersteuning moeten het schaakplezier vergroten en vergemakkelijken.
2. Efficiënt en doelmatig financieel beheer
Ambities moeten haalbaar, betaalbaar en duurzaam blijven. Met het oog op een onzekere externe subsidieomgeving en stijgende kosten letten we extra scherp op de financiën, prioriteren we onze uitgaven strikt en investeren we doelmatig. Tegelijkertijd zoeken we naar extra inkomsten door groei van het aantal leden, sponsoring en partnerships.
Op de Ledenraadsvergadering in juni 2027 bespreken het bestuur en de Ledenraad van de schaakbond de meerjarige financiering van de schaakbond. Dan beantwoorden we ook de vraag: Welke lidmaatschapsmodellen passen bij de veranderende behoeften van de leden en van potentiële leden?

Leeswijzer: alleen de hoofdlijnen

Dit plan en deze begroting zijn compacter van vorm dan de afgelopen jaren gebruikelijk was. In plaats van een zo volledig mogelijk plan, kiezen we nu voor een plan op hoofdlijnen. Dit zijn de belangrijkste dingen die we voor elkaar willen krijgen, naast de gebruikelijke jaarlijks terugkerende activiteiten. Ook de expliciet genoemde doelstellingen zijn niet volledig, maar zijn bedoeld als inspirerende voorbeelden van wat we gaan doen.

De basis: dienstverlening, competitie en communicatie

De schaakbond draait op vrijwilligers. Op landelijk niveau zijn dat onder meer het bestuur, de ledenraad en de vele commissies; in de schaakwereld zijn dat vooral de mensen bij de verenigingen zoals de jeugdleiders en scheidsrechters. Het bondsbureau, met acht medewerkers, zorgt voor de professionele basis van wat een bond het beste centraal kan regelen: de competities en reglementen, het opleiden van kader, en het promoten van het schaken en een veilige sportomgeving.

De KNSB-competitie is een van de kroonjuwelen van de KNSB met per seizoen ongeveer 7.000 deelnemers. Dit seizoen is het tijd voor een evaluatie en kijken we samen met zoveel mogelijk belanghebbenden naar mogelijke verbeteringen van de reglementen en de promotie- en degradatieregelingen.

De schaakbond moet keuzes maken en zal daarom zelf minder online toernooien organiseren. Er is geen gebrek aan aanbod elders.
De schaakbond informeert de leden en de clubs via vijf websites en een aantal email nieuwsbrieven. Ook krijgen alle clubs vier keer per jaar één exemplaar van het magazine Schaken.nl met een extra katern van zestien pagina’s. Dat clubkatern biedt inspirerende verhalen over schaakclubs en over de speerpunten van het Meerjarenbeleidsplan.

De schaakbond wil in 2027 testen of er behoefte is aan één of twee extra e-mail-nieuwsbrieven over specifieke onderwerpen, bijvoorbeeld met het actuele aanbod van toernooien op verschillende niveaus en van het aanbod aan opleidingen.
De websites schaken.nl en schaakbond.nl zijn in 2026 verbeterd en gemoderniseerd. Een aantal vrijwilligers is begonnen met het verzorgen van nieuwsberichten. In 2027 wil de KNSB meer structuur aanbrengen in het beheer en de ontwikkeling van onder meer de Schaakkalender (alle toernooien), Netstand (alle competities) en de Ratingviewer (Elo-rating).

Twaalf concrete doelstellingen voor 2027

Dit jaarplan geeft de ambities op hoofdlijnen aan. Dit zijn twaalf doelstellingen waar de meeste aandacht naar uit zal gaan.

1.	Evalueren van de KNSB-competitie tijdens en na het seizoen 2026-2027.
2.	Het NK klassiek schaken is ook een festival voor de leden van de schaakbond.
3.	De KNSB gaat in gesprek met 50 verenigingen over de behoeften van de clubs, en haalt informatie op bij meer dan 250 clubs.
4.	Er komen minimaal 50 clubs bij die actief werken aan een veilige sportomgeving.
5.	De schaakbond leidt meer dan 100 schaaktrainers en meer dan 50 scheidsrechters op.
6.	Testen van email-nieuwsbrieven over toernooien en opleidingen.
7.	We stellen heldere en bruikbare merkwaarden vast die gaan bijdragen aan de promotie van het schaken.
8.	We ontwikkelen een passend aanbod voor de vrije schaker.
9.	We stellen best practices vast voor de promotie van vrouwenschaak.
10.	We ontwikkelen samen met de clubs oplossingen voor de wachtlijsten in het jeugdschaken.
11.	Bestuur en Ledenraad kiezen voor een toekomstbestendig stelsel van lidmaatschapsvormen en afdracht.
12.	Een verdere verbetering van de financiële processen, zoals voor planning & control, het treasury-beheer en de continuïteitsreserve.

Het Meerjarenbeleidsplan: De plannen per speerpunt

De negen speerpunten uit het MJBP zijn ingedeeld in drie hoofdthema's: Fundament, Impact en Groei.

Thema Fundament: Speerpunt 1: Krachtige Schaakverenigingen

In 2027 ontwikkelen we samen met verenigingen een visie op wat een club nu krachtig maakt. Op basis van onderzoek en gesprekken met clubs brengen we verschillen, behoeften en ontwikkelkansen van verenigingen in beeld. Dat wordt de basis voor gerichte ondersteuning in de jaren daarna.
Eén van de ambities is om in 2027 met vijftig schaakclubs in gesprek te gaan en van zoveel mogelijk van de 384 clubs de behoeften te peilen.
Verenigingen vormen ook de rode draad in onze speerpunten; van de pilot vrouwenschaak en de aanpak van wachtlijsten tot de kadervorming.

Thema Fundament: Speerpunt 2: Open, Veilige en Eerlijke Schaakcultuur

In 2027 ondersteunen we verenigingen bij het zichtbaar toepassen van de gedragscode en de vier V's: Vastgestelde gedragscode, Vertrouwenscontactpersoon, Verklaring Omtrent Gedrag en Vakkundige trainers en coaches. Zo wordt sociale veiligheid steeds meer onderdeel van het dagelijks handelen binnen de schaaksport. We organiseren onder meer met hulp van NOC*NSF vier inspiratie-avonden voor bestuurders van clubs over de vier V's. Die avonden werden hoog gewaardeerd in 2026.

Binnen de opleidingen voor schaaktrainer is er een module opgenomen over Sociale Veiligheid.

Eén van de ambities is om te bereiken dat we in 2027 minimaal vijftig clubs kunnen toevoegen aan de lijst van verenigingen die voldoen aan ten minste drie van de vier V's, de basis voor een veilige schaakomgeving. We bieden clubs actieve ondersteuning aan om die doelstelling te helpen bereiken.

Thema Fundament: Speerpunt 3: Voldoende Bekwame Trainers en Scheidsrechters (Kadervorming)

De Clubkadermonitor van NOC*NSF is in 2026 ingezet om de opleidingsbehoeften van trainers, arbiters en bestuurders aan te tonen. Daaruit bleek bijvoorbeeld dat driekwart van de trainers die de monitor hebben ingevuld geen enkele vorm van begeleiding heeft.

In 2027 blijven we het aanbod opleidingen moderniseren en verbeteren. Ook gaan we veel meer en breder promotie maken voor het aanbod aan opleidingen. Daarmee zetten we een belangrijke stap naar voldoende en goed opgeleid kader.

Dat leidt tot onder meer:

- Meer aanbod van opleidingen. In totaal willen we in 2027 plek bieden aan 260 cursisten. Het gaat daarbij met name om Schaaktrainer 1 en 2, en Scheidsrechter 1 en 2.
- Een nieuwe, laagdrempelige module 'Sterk van start' voor ouders en vrijwilligers die willen helpen bij jeugdclubs.
- Iedere maand een nascholing of bijscholing.
- Onderzoek naar behoefte aan een spelregelexamen voor competitiespelers.
- Het voorbereiden van de opleiding tot Schoolschaaktrainer of Schaaktrainer 3, afhankelijk van de vastgestelde prioriteiten.

Thema Fundament: Speerpunt 4: Actieve Senioren

Vanwege de beschikbare capaciteit op het bondsbureau is de start van dit speerpunt bewust uitgesteld tot de tweede helft van 2027. De eerste stap is onderzoek naar de behoefte van clubs en van senioren. De resultaten vormen de basis voor de ontwikkeling van passend schaakaanbod vanaf 2028.

Thema Impact: Speerpunt 5: Topschaak en Talentontwikkeling

Nederland doet het goed als schaakland met individuele successen van Anish Giri, Jorden van Foreest en Eline Roebers. In 2027 vergroten we de zichtbaarheid van topschaak als inspiratiebron voor de gehele schaakgemeenschap. Daarnaast versterken we de ondersteuning van talenten, onder meer door het inzetten van een groter deel van de subsidie van NOC*NSF voor talentontwikkeling.

De ambitie is om van het NK klassiek een jaarlijks 'schaakfestival' te maken voor de leden van de schaakbond, met iedere dag een nevenprogramma voor bijvoorbeeld jeugd, vrijwilligers, kader en partners van de schaakbond. Het NK klassiek wordt grotendeels gefinancierd door de schaakbond en dus de leden. Voor de overige NK's (rapid, snelschaken, bedrijven, senioren, jeugd) werkt de schaakbond samen met partners.

In 2027 gaat er extra aandacht naar onder meer:

- Uitvoering van het vernieuwde talentontwikkelingsmodel met hoogwaardige internationale toptrainers.
- Borgen van de fysieke en mentale ondersteuning voor TeamNL binnen het NOC*NSF-kader.

- Vergroten van de zichtbaarheid van topspelers als inspirerend voorbeeld voor de breedtesport.

Thema Impact: Speerpunt 6: Herkenbare schaakbranding

Schaken was veel en positief in het nieuws in 2026. In 2026 is er uitgebreid intern onderzoek gedaan naar de merkwaarden van het schaken. Voor 2027 gaan we die merkwaarden extern toetsen met hulp van een gerenommeerd marktonderzoeksbureau. Het gaat er niet alleen om hoe we zelf naar het schaken kijken, maar juist ook hoe de buitenwereld dat doet. Die inzichten over merkwaarden en positionering gaan de schaakbond helpen bij het werven van nieuwe leden, bij het bereiken van meer meisjes en vrouwen, en van nieuwe maatschappelijke partners zoals subsidiegevers en sponsors.

Op basis van het onderzoek scherpen we de merkwaarden, positionering en merkbelofte verder aan. Vervolgens vertalen we deze naar de communicatie van de schaakbond en stemmen we de communicatiekalender en content hierop af.

Thema Impact: Speerpunt 7: Sterke verbinding met vrije schakers

In 2027 onderzoeken we de behoeften van vrije schakers en testen we verschillende vormen van aanbod en betrokkenheid. We willen de verbinding leggen tussen de vrije schakers, de verenigingen en de KNSB.

We maken hierbij een keuze welke doelgroep we willen bereiken. De schaakbond hoeft geen eigen aanbod te ontwikkelen voor beginnende schakers. Die kunnen op heel veel plekken terecht, tegenwoordig zelfs bij Duolingo. De bond wil wel de vrije schakers bereiken die al een tijdje op hun telefoon spelen en wel eens op een fysiek bord tegen een echte tegenstander willen spelen. De bond wil de clubs en toernooien helpen om die vrije schakers een passend aanbod te bieden.

- Voor de clubs is er de Schaak-Off, de ‘open dag’ van vereniging voor niet-leden. De schaakbond werkt voor de Schaak-Off samen met een nieuwe partner, Bar Blitz, een succesvolle organisator van ‘social chess’ in Amsterdam. Het doel is dat in 2027 meer dan 500 vrije schakers meedoen aan de Schaak-Off.
- De open weekendtoernooien en de kroeglopertoernooien krijgen steeds meer aanmeldingen van ‘vrije schakers’. De bond wil dit graag stimuleren door het uitwisselen van best practices. Ook kijken we naar het ontwikkelen van een passende lidmaatschapsvorm of toernooilicentie, eventueel in combinatie met een eigen KNSB-app.

Thema Groei: Speerpunt 8: Meer schakende meisjes en vrouwen

Voor dit speerpunt zijn belangrijke stappen gezet. Na een inventarisatie van veel bestaand onderzoek, is het duidelijk waar de barrières liggen. Het doel is de groei van het aantal vrouwelijke schakers, meer vrouwelijk kader, meer inclusie en samenwerking. Zeven schaakclubs gaan in 2027 als pilot aan deze doelen werken.

Thema Groei: Speerpunt 9: Structurele groei jeugd- en schoolschaak

In 2026 heeft de certificering van scholen veel nieuwe informatie opgeleverd. Ook is er onderzoek gedaan naar de wachtlijsten bij jeugdclubs.

Voor 2027 ligt de prioriteit bij onder meer het volgende:

- Clubs helpen met het wegwerken van wachtlijsten voor de jeugd – best practices, opleidingsaanbod voor ouders die willen helpen, enzovoorts.
- Verbinden van schoolschaak met schaakclubs met een jeugdafdeling: medio 2026 had 28% van de gecertificeerde schaakscholen nog geen contact met een schaakclub in de buurt.
- Onderzoeken hoe de schaakbond een katalysator kan zijn bij het uitbreiden van het aantal scholen waar schaakles wordt gegeven.
- Inrichten van een doorstroommodel voor ambitieuze jonge schakers: van basisschool naar schoolschaaktoernooi naar grand-prixtoernooi naar lidmaatschap van een schaakclub of van de schaakbond.

Financiën: Efficiënt & doelmatig

Om alle ambities te realiseren, is een financieel gezonde, transparante en doelmatige bedrijfsvoering noodzakelijk. Het goede nieuws is dat de operationele begroting (dat wil zeggen exclusief specifieke, eenmalige uitgaven om het MJBP te realiseren) voor 2027 sluitend is en dat de KNSB daardoor in staat is om de huidige activiteiten ongewijzigd voort te zetten.

Aandacht moet er zijn voor het feit dat is dat 2027 een jaar is waarin de KNSB zich moet voorbereiden op mogelijk dalende inkomsten. We verwachten dat de financiële bijdragen vanuit NOC*NSF de komende drie jaar met 5 tot 10 procent per jaar zullen dalen. Het bestuur en de leden bespreken in juni de meerjarige financiering van de KNSB.

In 2027 worden budgetten en capaciteit van het bondsbureau toegewezen aan activiteiten die aantoonbaar bijdragen aan de versterking van verenigingen en de doelstellingen van het MJBP. Nieuwe projecten of verplichtingen worden uitsluitend aangegaan als er een duurzame financiële dekking tegenover staat. Daarnaast streven we ernaar dat de meeste schaakevenementen kostendekkend zijn of kunnen worden. Met andere woorden: de kosten worden gedekt door de inschrijfgelden en/of sponsorbijdragen.

Ook zal de KNSB in 2027 actiever inzetten op het benutten van externe subsidies (NOC*NSF, maatschappelijke fondsen) en het werven van commerciële sponsoring. Daarnaast is er tijdelijk extra capaciteit op het bondbureau om een aantal verbeterpunten ten aanzien van de financiële bedrijfsvoering te kunnen versnellen.

Voor specifieke projecten binnen het Meerjarenbeleidsplan verwachten we € 60.000 effectief te kunnen besteden aan een kwaliteitsimpuls. Van deze € 60.000 kan € 20.000 gefinancierd worden uit het verwachte overschot op de operationele begroting en € 40.000 willen we financieren uit de bestemmingsreserve opleiding en organisatieontwikkeling. Zoals is afgesproken met de toenmalige Bondsraad is dit geld uitsluitend beschikbaar voor eenmalige uitgaven met het karakter van een investering. Die impuls moet in de toekomst extra structurele inkomsten genereren of helpen met het besparen op structurele uitgaven. Deze investering willen we inzetten voor:

- Extern onderzoek merkwaarden, door een gerenommeerd marktonderzoeksbureau. (€ 25.000) – zie doelstelling 7. De opbrengsten zijn vooral kwalitatief. Na dit onderzoek weten we beter welke waardes van de schaaksport we in de ‘buitenwereld’ het beste kunnen inzetten om het imago van schaken te versterken en daarmee ook de zichtbaarheid te vergroten. Het doel is dat er meer geschaakt gaat worden in Nederland en dat meer maatschappelijke partners als gemeentes, stichtingen en sponsors zich willen verbinden met schaken.
- Onderzoek behoeftes schaakverenigingen, extra inhuur menskracht om meer dan 300 verenigingen te kunnen bereiken en de informatie te verwerken en te kunnen delen. (€ 10.000) – doelstelling 3
- Tijdelijke verhoogde capaciteit opleidingen schaaktrainers en scheidsrechters om tekorten weg te werken. Omdat de KNSB een deel van de kosten van een opleiding draagt, passen de hogere aantallen cursisten niet in de reguliere begroting. Ook wil de KNSB in 2027 een groter deel van de kosten op zich nemen: 40 in plaats van 30% (€ 10.000) – doelstelling 5. Opbrengst: minimaal 100 schaaktrainers en 50 scheidsrechters die een opleiding afronden.
- Verbinding met ‘vrije schakers’ door marktonderzoek naar de behoeftes van vrije schakers en het ontwikkelen van een passend aanbod en dat te ondersteunen met pilots en marketing. (€ 10.000) – doelstelling 8. Opbrengst: Op middellange termijn zou dit 100 tot 300 extra individuele (rating)leden per jaar moeten opleveren met jaarlijkse extra contributie-inkomsten in een bandbreedte van 1.000 tot 5.000 euro.
- Continuïteit projectmanagement MJBP voor ondersteuning bondsbureau (€ 5.000)

Specifiek voor jeugd- en schoolschaak (speerpunt 9 / doelstelling 10) willen we € 25.000 besteden uit het Groen-fonds. Dat fonds omvat nog € 48.000 (in overeenstemming met prognose 2026) en dat bedrag willen we graag deels inzetten in 2027, waarbij we bovendien actief op zoek gaan naar cofinanciering door externe fondsen en sponsors. De concrete uitwerking moet nog volgen in overleg met de clubs. We willen vooral werken aan drie dingen:

- het oplossen van de problemen met wachtlijsten voor de jeugd bij schaakclubs
- het verbinden van scholen met schaakclubs
- het laten groeien van het aantal scholen waar schaakles mogelijk is

Opbrengst: er staan 1.200 schakers op wachtlijsten. Als het lukt die allemaal onder te brengen bij een schaakclub, levert dat meer dan 30.000 euro contributie-inkomsten per jaar op.

Eind 2026 is het traject begonnen voor het ontwikkelen van nieuwe lidmaatschapsmodellen en bijbehorende afdracht. Een werkgroep met vertegenwoordigers van het bondsbureau en het bestuur, zal voorstellen voorbereiden, en daarbij afstemming zoeken met een klankbordgroep met deelnemers uit de Ledenraad en van enkele clubs. In juni 2027 komt een voorstel in de Ledenraad.

Begroting

De begroting in een oogopslag

In de tabellen staat B voor Begroting, P voor Prognose en R voor Realisatie.

Overzicht baten

	B2027	P2026	B2026	R2025
Contributie	826.000	798.000	790.000	761.130
Subsidie	363.000	420.500	397.000	389.798
Baten activiteiten	242.500	234.500	196.500	198.970
Overige baten	7.000	12.000	8.000	7.759
Sponsoring	39.000	39.000	39.000	38.439
Totaal	**1.477.500**	**1.504.000**	**1.430.500**	**1.396.097**

Overzicht lasten

Bedrijfsvoering	B2027	P2026	B2026	R2025
Lasten activiteiten	694.000	702.500	588.000	624.489
Personeelslasten	690.000	731.000	751.500	588.557
Organisatielasten	142.000	98.000	105.000	117.304
Afschrijvingen	23.000	22.000	19.000	21.909
Overige lasten	3.000	3.000	2.000	3.790
Totaal	**1.552.000**	**1.556.500**	**1.465.500**	**1.356.049**

Resultaat

	B2027	P2026	B2026	R2025
Baten totaal	1.477.500	1.504.000	1.430.500	1.396.097
Lasten totaal (-/-)	1.552.000	1.556.500	1.465.500	1.356.049
Saldo operationele activiteiten	***-74.500***	***-52.500***	***-35.000***	***40.049***
Financiële baten -/- lasten	10.000	8.500	10.000	8.930
Baten en lasten voorgaande jaren	0	0	0	0
Saldo staat van baten en lasten	**-64.500**	**-44.000**	**-25.000**	**48.979**
Resultaatbestemming				
Mutatie bestemmingsfonds Groen-Stichting	-25.000	-4.000	-2.000	0
Mutatie bestemmingsreserve opleiding en organisatieontwikkeling	-40.000	-30.000	-30.000	0
Mutatie continuïteitsreserve	0	0	0	0
Mutatie algemene reserve	500	-10.000	7.000	48.979
	-64.500	**-44.000**	**-25.000**	**48.979**

Operationeel resultaat en eenmalige uitgaven in het kader van het MJBP

De operationele begroting voor 2027 is positief zonder eenmalige uitgaven in het kader van het Meerjarenbeleidsplan. Op basis van op hoofdlijnen ongewijzigde voortzetting van de reguliere activiteiten (zie voor details de uitwerking in hoofdstuk 4) zal de KNSB in 2027 ca € 20.000 hogere baten dan lasten hebben.
In de begroting zijn naast de operationele uitgaven extra eenmalige uitgaven opgenomen in het kader van het Meerjarenbeleidsplan: € 25.000 voor het speerpunt jeugd- en schoolschaak en € 60.000 voor een aantal andere speerpunten (zie hoofdstuk 3 voor een uitsplitsing). Inclusief deze uitgaven wordt het begrote totale saldo van baten en lasten € 64.500 negatief.

Financiering

Door de € 25.000 voor het speerpunt jeugd- en schoolschaak te financieren uit het bestemmingsfonds Groen-Stichting en € 40.000 van de eenmalige kosten van het MJBP te financieren uit de bestemmingsreserve opleiding en organisatieontwikkeling, wordt het verwachte resultaat 2027, na bestemming, een kleine plus van € 500.

In 2025 boekte de schaakbond een positief resultaat van bijna € 50.000. Het was toen niet gelukt om alle bestedingen die waren voorzien ook uit te kunnen voeren. In 2026 verwacht de KNSB een negatief resultaat van ongeveer € 10.000, terwijl een positief resultaat van € 7.000 was begroot. Tegenvallers waren onder meer te laag ingeschatte loonkosten en te laag ingeschatte kosten voor marketing en communicatie, het magazine Schaken,nl en het NK. De hogere lasten voor kadervorming waren een bewuste keuze. In overleg met het bestuur is er tijdens het boekjaar besloten tot extra uitgaven voor dit speerpunt. De inhuur van projectmanagement voor het Meerjarenbeleidsplan was lager dan begroot. In praktijk bleek dat die inhuur ook in een iets beperktere omvang al ruim voldoende bijdroeg aan de inspanningen van het bondsbureau.

Zowel in de lasten als in de baten is er voor 2026 een ruim verschil te zien tussen wat er was begroot en wat nu de prognose is. De lasten vallen 91.000 euro hoger uit dan was begroot en de baten 74.000 euro. Die verschillen worden hieronder toegelicht in de cijfers van de verschillende activiteiten. Met afstand de grootste verschuiving komt door de activiteit ‘talentontwikkeling’. Daar stegen de lasten met 55.000 euro en de baten met 50.000 euro. Volgens het nieuwe beleid over het uitzenden van jeugdspelers naar internationale toernooien, in dit geval het EK jeugd, is de groep spelers en begeleiders veel groter dan voorheen. Die kosten maakt de KNSB en krijgt de bond vervolgens grotendeels weer terug door de eigen bijdrages van de spelers en begeleiders.

1 Overzicht baten

Contributies

		B2027	P2026	B2026	R2025
Clubleden en leden bijzondere bonden	Senioren	617.000	600.000	591.000	573.812
	Jeugd	186.000	176.000	178.000	166.809
	Bijzondere bonden	2.000	2.000	2.000	2.254
Individuele leden	Persoonlijk lid	11.000	11.000	11.000	11.097
	Ratinglid	10.000	9.000	8.000	7.159
Totaal		**826.000**	**798.000**	**790.000**	**761.130**

Toelichting

Voor 2027 gaan we uit van wat hogere inkomsten, door een lichte ledengroei en jaarlijkse indexatie (3,3%) van de contributie. In 2027 zal een voorstel voor nieuwe lidmaatschapsmodellen en toekomstige contributieheffing besproken worden. De uitkomst van die gesprekken heeft mogelijk gevolgen voor de contributie-inkomsten (en andere begrotingsposten) vanaf het vierde kwartaal van 2027. De huidige begroting (en in de meerjarenbegroting) is gebaseerd op de huidige systematiek en houdt hier dus nog geen rekening mee.

*Subsidies NOC*NSF*

		B2027	P2026	B2026	R2025
Subsidie algemeen		180.000	202.500	205.000	177.063
Subsidie topschaak	Topschaak	155.000	166.000	153.000	158.578
	Talentontwikkeling	28.000	17.000	12.000	17.000
Subsidie versterken sportbonden		0	35.000	27.000	37.157
Totaal		**363.000**	**420.500**	**397.000**	**389.798**

Toelichting

- Bij de algemene subsidie vervalt er een eenmalige subsidie.
- Bij Topschaak ligt de subsidie vrijwel volledig vast voor de periode 2025-2028. Wel heeft N*N, in tegenstelling tot wat was begroot voor 2026, de subsidie verhoogd als compensatie voor gestegen kosten. Dit werkt door in 2027 en verder. Vanaf 2027 wordt bij de verdeling van de subsidie over topschaak en talentontwikkeling het accent verschoven richting talentontwikkeling.
- Subsidie Versterken Sportbonden: deze tijdelijke subsidie, voor onder meer het bevorderen van een veilige schaakomgeving, is ontvangen in de periode 2023-2025, waarvan besteding was toegestaan tot halverwege 2026.

Baten activiteiten

	B2027	P2026	B2026	R2025
Schoolschaak	12.000	17.000	22.000	21.235
Breedteschaak	10.000	9.000	22.000	12.618
Algemene dienstverlening	18.500	15.500	18.000	24.838
Kadervorming	46.000	27.500	24.500	13.395
Competitie en rating	55.500	53.500	51.000	49.868
Topschaak	0	0	3.000	0
Talentontwikkeling	92.500	94.000	44.500	61.856
Evenementen	8.000	18.000	11.500	15.161
Marketing en communicatie	0	0	0	0
Totaal	**242.500**	**234.500**	**196.500**	**198.970**

Toelichting

- Zie hoofdstuk 4 voor een toelichting op de activiteiten

Overige baten

	B2027	P2026	B2026	R2025
Overige baten	7.000	12.000	8.000	7.759
Totaal	**7.000**	**12.000**	**8.000**	**7.759**

Sponsoring

	B2027	P2026	B2026	R2025
TeamNL	39.000	39.000	39.000	38.439
Sponsoring algemeen	PM	0	PM	0
Totaal	**39.000**	**39.000**	**39.000**	**38.439**

Toelichting

- Via NOC*NSF is de KNSB en zijn de Nederlandse topschakers en de Nederlandse teams onderdeel van TeamNL. Dat levert mooie sponsorinkomsten op. De drie sponsors zijn de Nederlandse Loterij, Odido en de Rabobank.
- De KNSB is actief op zoek naar meer partners en sponsors. Voor 2027 verwachten we nieuwe afspraken te kunnen maken met onze vaste partners: De Schaak en Go winkel Het Paard uit Amsterdam en DGT, de Nederlandse producent van schaakborden en klokken.

2 Overzicht lasten

Lasten activiteiten

	B2027	P2026	B2026	R2025
Schoolschaak	35.000	27.000	24.000	26.233
Breedteschaak	33.000	34.500	44.000	24.950
Algemene dienstverlening	69.000	64.000	59.500	103.606
Kadervorming	94.500	81.500	55.000	41.823
Competitie en rating	44.000	43.000	39.000	46.322
Topschaak	162.000	173.000	176.000	172.772
Talentontwikkeling	142.500	132.000	76.500	95.672
Evenementen	83.000	102.500	88.000	81.547
Marketing en communicatie	31.000	45.000	26.000	31.563
Totaal	**694.000**	**702.500**	**588.000**	**624.489**

Toelichting

- Zie hoofdstuk 4 voor een toelichting op de activiteiten

Personeelslasten

	B2027	P2026	B2026	R2025
Salarislasten	617.000	598.000	577.000	522.096
Andere personeelslasten	58.000	55.000	49.500	39.852
Inhuur t.b.v. organisatie	15.000	78.000	125.000	26.610
Totaal	**690.000**	**731.000**	**751.500**	**588.557**

Toelichting

- De salariskosten waren in 2026 hoger dan eerder was begroot. Ten eerste was de loonstijging volgens de CAO hoger dan was verwacht. En ook een aantal andere ontwikkelingen waren te laag ingeschat. Voor 2027 verwachten we dat de begroting veel preciezer is dan afgelopen jaar, ook omdat de huidige CAO nog tot eind 2027 doorloopt, met een loonstijging van 2,5% per 1 januari 2027.
- In het kader van het MJBP was voor 2026 € 100.000 aan externe inhuur begroot voor de inzet van projectmanagement. Verwacht wordt dat hiervan in 2026 ruim € 60.000 wordt uitgegeven. In 2027 zal het projectleiderschap worden overgenomen door een medewerker van het bondsbureau. Voor ondersteuning is nog € 5.000 begroot aan inhuur. Ook de reguliere inhuur ten bate van de organisatie neemt af, omdat steeds meer door het bondsbureau zelf wordt gedaan in plaats van dat dit wordt uitbesteed.

Organisatielasten

	B2027	P2026	B2026	R2025
Huisvestingslasten	32.000	31.000	32.000	30.809
Organisatielasten bureau	25.000	23.500	21.000	23.336
Overige organisatielasten	85.000	43.500	52.000	63.160
Totaal	**142.000**	**98.000**	**105.000**	**117.304**

Toelichting:

- Onder de overige organisatielasten zijn voor 2027 eenmalige uitgaven opgenomen voor extern onderzoek naar de merkwaarden (€ 25.000) en de behoeftes van schaakverenigingen (€ 10.000), beiden speerpunten in het Meerjarenbeleidsplan.
- De KNSB wil de (onbelaste) km-vergoeding per 1 januari 2027 voor alle gedeclareerde reiskosten verhogen van € 0,23 naar € 0,25 per km. Dit leidt bij een aantal begrotingsregels tot een kleine stijging van de kosten, zowel bij de organisatielasten van het bureau als bij diverse activiteiten.

Afschrijvingen

	B2027	P2026	B2026	R2025
IT-software	16.500	16.500	14.000	16.313
IT-hardware	3.000	2.500	3.000	2.742
Inventaris	2.000	1.500	1.200	1.789
Schaakmateriaal	1.000	1.000	800	947
Huurdersinvesteringen	500	500	0	118
Totaal	**23.000**	**22.000**	**19.000**	**21.909**

Overige lasten

	B2027	P2026	B2026	R2025
Bankkosten	2.500	2.500	1.000	2.189
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	0	0	0	0
Overig	500	500	1.000	1.601
Totaal	**3.000**	**3.000**	**2.000**	**3.790**

3 Mutatie reserves en fondsen

Algemene reserve

	B2027	P2026	B2026	R2025
Saldo per 1 januari	120.208	130.208	130.208	81.229
Dotatie	500	0	7.000	48.979
Onttrekking	0	10.000	0	0
Saldo per 31 december	**120.708**	**120.208**	**137.208**	**130.208**

Bestemmingsreserve opleiding en organisatieontwikkeling

	B2027	P2026	B2026	R2025
Saldo per 1 januari	494.000	524.000	524.000	524.000
Dotatie	0	0	0	0
Onttrekking	40.000	30.000	30.000	0
Saldo per 31 december	**454.000**	**494.000**	**494.000**	**524.000**

De projectmatige uitgaven in de speerpunten van het Meerjarenbeleidsplan zijn als volgt:

- € 25.000 voor een extern onderzoek naar de merkwaarden. Verwachte baten: betere zichtbaarheid bij nieuwe leden, partners, sponsors en subsidiegevers.
- € 10.000 voor onderzoek behoeftes schaakverenigingen. Verwachte baten: alle behoefte van alle verenigingen zijn in kaart gebracht.
- € 10.000 voor verhoogde capaciteit opleidingen schaaktrainers en scheidsrechters. Verwachte baten: tekorten grotendeels weggewerkt.
- € 10.000 voor verbinding met de ‘vrije schakers’. Verwachte baten: verbinding van schaakclubs met de buitenwereld en meer deelnemers aan activiteiten op de club. Mogelijke contributie-inkomsten van € 1.000 tot € 5.000 per jaar.
- € 5.000 voor projectmanagement MJBP. Verwachte baten: verankering projectmatig werken op bondsbureau.

Van deze uitgaven kan € 20.000 gefinancierd worden uit het verwachte positieve saldo van baten en lasten in 2027. De overige € 40.000 willen wij financieren uit deze bestemmingsreserve.

Continuïteitsreserve

	B2027	P2026	B2026	R2025
Saldo per 1 januari	360.000	360.000	360.000	360.000
Dotatie	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo per 31 december	**360.000**	**360.000**	**360.000**	**360.000**

Begin 2027 zal een risico-analyse worden opgesteld, welke zal worden vertaald naar financiële impact. Mogelijk dat dit aanleiding geeft om de hoogte van de continuïteitsreserve aan te passen.

Bestemmingsfonds Groen-Stichting

	B2027	P2026	B2026	R2025
Saldo per 1 januari	47.848	51.848	51.848	51.848
Onttrekking	25.000	4.000	2.000	0
Saldo per 31 december	**22.848**	**47.848**	**49.848**	**51.848**

De uitgaven van € 25.000 vanuit het Groen-fonds willen we koppelen aan co-financiering door maatschappelijke partners. De drie doelen zijn: verminderen wachtlijsten bij jeugdclubs, betere verbinding van schaakclubs en scholen, en groei van het aantal scholen waar schaakles mogelijk is. Mogelijke opbrengst als alle kinderen op de wachtlijst lid worden van een schaakclub: meer dan € 30.000 euro per jaar extra contributie-inkomsten.

4 Toelichting activiteiten

Schoolschaak

	B2027	P2026	B2026	R2025
Baten	12.000	17.000	22.000	21.235
Lasten (-/-)	35.000	27.000	24.000	26.233
Totaal	**-23.000**	**-10.000**	**-2.000**	**-4.998**

- Bij schoolschaak heeft de KNSB afscheid genomen van een schoolschaaktrainer in Amsterdam die in deeltijd in dienst was van de schaakbond. De baten en lasten van zijn werk waren neutraal, maar zitten vanaf 2027 niet meer in de cijfers. De KNSB blijft de bemiddelende rol vervullen tussen vraag naar en aanbod van schoolschaaktrainers, waardoor de activiteiten doorlopen. Bovendien is een eenmalige uitgave van € 25.000 begroot ten behoeve van het speerpunt school- en jeugdschaak, te financieren vanuit het Groen-fonds.

Breedteschaak

	B2027	P2026	B2026	R2025
Baten	10.000	9.000	22.000	12.618
Lasten (-/-)	33.000	34.500	44.000	24.950
Totaal	**-23.000**	**-25.500**	**-22.000**	**-12.332**

- De Schaak-Off kent vanaf dit najaar een nieuwe opzet in samenwerking met Bar Blitz. De inkomsten komen daarin niet meer ten goede aan de KNSB; de operationele kosten vallen ook grotendeels weg. Een eenmalige uitgave van € 10.000 is begroot ten bate van het speerpunt verbinding met ‘vrije schakers’ uit het MJBP. Dat is met namen voor inhuur van menskracht voor marktonderzoek naar de behoeftes van vrije schakers.
- In 2026 zijn eenmalige uitgaven gedaan t.b.v. het bevorderen van veilige sport, bekostigd uit de hiervoor bestemde subsidie *Versterken sportbonden*.

Algemene dienstverlening

	B2027	P2026	B2026	R2025
Baten	18.500	15.500	18.000	24.838
Lasten (-/-)	69.000	64.000	59.500	103.606
Totaal	**-50.500**	**-48.500**	**-41.500**	**-78.767**

- De kosten voor het magazine Schaken.nl blijken ca € 5.000 hoger dan vooraf ingeschat, onder andere omdat geen rekening was gehouden met de kosten van het introductienummer voor nieuwe senior leden.
- Per 1 januari 2026 is de regionale bond OSBO opgegaan in de KNSB als afdeling Oost. Hiervoor wordt een sluitende begroting opgesteld met € 16.000 aan bijdragen van leden van de verenigingen die aangesloten zijn bij de afdeling enerzijds en eenzelfde bedrag aan uitgaven voor activiteiten en organisatie anderzijds.

Kadervorming

	B2027	P2026	B2026	R2025

Baten	46.000	27.500	24.500	13.395
Lasten (-/-)	94.500	81.500	55.000	41.823
Totaal	**-48.500**	**-54.000**	**-30.500**	**-28.428**

- Een hoger aantal opleidingen zorgt voor hogere baten en lasten in 2026 en 2027. Daarnaast is de kostprijs hoger geworden door de vernieuwde opzet van de opleiding Schaaktrainer 1.
- Kadervorming uit het Meerjarenbeleidsplan. Hiervoor worden dit jaar beoordelaars en docenten opgeleid.
- In 2027 wordt ingezet op een tijdelijke verhoogde capaciteit voor opleidingen schaaktrainers en scheidsrechters. Als gevolg van de nieuwe opzet van de opleidingen zijn ook de kosten gestegen. Om de inschrijfgelden niet te snel te laten stijgen, verhoogt de KNSB de tarieven in twee jaar. Daarom zal de KNSB in 2027 40% (in plaats van 30%) van de kosten van de opleiding dragen. Hiervoor is een eenmalige uitgave van € 10.000 begroot.

Competitie en rating

	B2027	P2026	B2026	R2025
Baten	55.500	53.500	51.000	49.868
Lasten (-/-)	44.000	43.000	39.000	46.322
Subtotaal	***11.500***	***10.500***	***12.000***	***3.546***

- In 2026 heeft de eerste editie van de Jan Timman Schaal plaatsgevonden. Hiervoor is een sponsor voor 5 jaar gevonden, waardoor de kosten en baten voor dit evenement in evenwicht zijn.

Topschaak

	B2027	P2026	B2026	R2025
Baten	0	0	3.000	0
Lasten (-/-)	162.000	173.000	176.000	172.772
Totaal	**-162.000**	**-173.000**	**-173.000**	**-172.772**

Talentontwikkeling

	B2027	P2026	B2026	R2025
Baten	92.500	94.000	44.500	61.856
Lasten (-/-)	142.500	132.000	76.500	95.672
Totaal	**-50.000**	**-38.000**	**-32.000**	**-33.816**

- In 2027 vindt een verschuiving plaats van de uitgaven van Topschaak naar Talentonwikkeling, welke zal worden besteed aan extra training van toptalenten
- Bij Talentontwikkeling stijgen in 2026 en 2027 zowel de eigen bijdragen als de kosten voor talentontwikkeling, omdat het aantal deelnemers aan het Europees Jeugd Kampioenschap structureel stijgt. De totale bijdrage vanuit de KNSB aan dit evenement blijft echter gelijk.

Evenementen

	B2027	P2026	B2026	R2025
Baten	8.000	18.000	11.500	15.161
Lasten (-/-)	83.000	102.500	88.000	81.547
Totaal	**-75.000**	**-84.500**	**-76.500**	**-66.387**

- Het budget voor het NK schaken in 2027 is gelijk gebleven op 60.000 euro. In 2026 is dat budget overschreden. In 2027 is het doel om binnen het budget te blijven.

Marketing en communicatie

	B2027	P2026	B2026	R2025
Baten	0	0	0	0
Lasten (-/-)	31.000	45.000	26.000	31.563
Totaal	**-31.000**	**-45.000**	**-26.000**	**-31.563**

- De kosten voor marketing- en communicatie waren in 2026 eenmalig veel hoger door uitgaven voor de vernieuwing van de website en de ingebruikname van een nieuwe tool voor e-mailcommunicatie. In 2027 zullen de kosten weer ongeveer op hetzelfde niveau liggen als in 2025.

5 Risicoparagraaf

De organisatie beschikt over een adequaat systeem van interne beheersing voor het tijdig signaleren en beheersen van de belangrijkste financiële en operationele risico's. De processen rondom begroting, planning en control zijn goed ingericht en worden periodiek geëvalueerd.

De volgende beheersmaatregelen zijn van kracht:

- Periodieke rapportages en voortgangscontroles;
- Risicomanagementbeleid dat is geïntegreerd in de planning- en controlcyclus;
- Duidelijke verantwoordelijkheden en mandaten binnen de organisatie.

De belangrijkste risico's incl. beheersmaatregelen voor 2027 zijn:

- Niet volledige uitvoering van het MJBP 2026-2029 als gevolg van onvoldoende beschikbare tijd binnen het bondsbureau. Dit wordt ondervangen door extra eenmalige uitgaven aan inhuur en advies, in combinatie met een strakke begroting en een rapportagestructuur voor het MJBP met mijlpalen en KPI's.
- Achterblijvende ledenontwikkeling waardoor de contributie-inkomsten achterblijven ten opzichte van de begroting. Er wordt elk kwartaal gerapporteerd over de ledenontwikkeling, zodat tijdig ingrijpen mogelijk is als de ledenontwikkeling tegenvalt. In de afgelopen jaren was dat overigens niet nodig, omdat de ledenontwikkeling op of boven verwachting lag. Bovendien wil de KNSB vanaf de tweede helft van 2027 actief inzetten op ledengroei op basis van nieuwe lidmaatschapsvormen.

Op basis van de huidige inzichten is de conclusie dat er geen significante risico's zijn die de realisatie van de begroting substantieel kunnen beïnvloeden. De risico's zijn goed beheersbaar.

Advies van de Financiële Adviescommissie (FAC)

Voor de Ledenraad van 28 november 2026 - Begroting 2027

1. Introductie en werkwijze

De Financiële Adviescommissie (FAC) heeft de begroting 2027 beoordeeld in samenhang met het Meerjarenbeleidsplan (MJBP) en het jaarplan van de KNSB voor 2027. Daarbij heeft de FAC gekeken naar de financiële onderbouwing van de plannen, de ontwikkeling van de inkomsten en uitgaven en de wijze waarop de financiële beheersing is ingericht.

In eerdere adviezen heeft de FAC aandacht gevraagd voor onder meer de ontwikkeling van de ledenbijdragen (inclusief het losse advies over de inflatiecorrecties), het verkennen van alternatieve inkomstenbronnen, het treasurybeleid en de informatievoorziening aan de ledenraad. Deze onderwerpen waren ook bij de beoordeling van de begroting 2027 relevant.

De rol van de FAC is het duiden van financiële informatie en het beoordelen van de financiële beheersing, voor de korte en lange termijn. De FAC heeft daarbij geen beleidsmatige rol en bepaalt niet welke beleidsprioriteiten de KNSB moet stellen of hoe de beschikbare middelen, inclusief reserves en voorzieningen, moeten worden verdeeld. Die afweging is aan het bestuur en de ledenraad. Dit onderscheid is ook besproken tijdens de ledenraad van september 2026. Hierin heeft de FAC duidelijk afstand behouden ten opzichte van het collecteren van en acteren op wensen van de ledenraad.

Om tot dit advies te komen heeft de FAC zowel een formeel als informeel overleg gevoerd met het bestuur en bureau. Tijdens deze gesprekken zijn de begroting, de onderliggende aannames en de financiële ontwikkelingen besproken. Hierbij heeft de FAC voor het formele overleg ook een lijst met schriftelijke vragen over specifieke thema's aan het bestuur afgegeven ter bespreking in het overleg. Deze thema’s zijn daarmee dan ook de basis voor dit advies aan de ledenraad.
Verder heeft de FAC onderling schriftelijk contact en een voorbereidend overleg gehad. Dit voor een optimale werking en het zorgt ervoor dat wij een lijn kunnen hanteren richting bestuur en ledenraad tijdens de activiteiten namens de FAC.

2. MJBP

De FAC ziet in het MJBP een aantal belangrijke aandachtspunten. De belangrijkste zorg betreft de financiering van de voorgenomen activiteiten en investeringen. De plannen vragen op korte termijn om financiële middelen, terwijl de opbrengsten daarvan mogelijk pas op langere termijn zichtbaar worden. Uit de huidige prognoses blijkt onvoldoende duidelijk hoe en op welke termijn de investeringen zich terugverdienen. Dit is een repeterend thema en in combinatie met het punt over de toekomstige vooruitzichten extra belangrijk.

Op dit moment lijkt de financiering van de plannen in belangrijke mate plaats te vinden vanuit de opbrengst van het pand. De uitgaven die samenhangen met het MJBP hebben voor een belangrijk deel een eenmalig karakter. Dat geeft mogelijkheden voor financiering uit de reserve die gevuld is uit de opbrengsten van verkoop pand. Dit hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Het is echter wel van belang dat de ledenraad zich bewust uitspreekt over de vraag of dit ook de bedoeling is: het inzetten van de opbrengst van het pand om de ambities uit dit en volgende MJBPs te financieren.

Daarbij speelt mee dat na afloop van het huidige MJBP opnieuw een beleidsperiode aanbreekt, waarin mogelijk weer investeringen nodig zijn. Het is daarom belangrijk om niet alleen naar de financiering van de huidige plannen te kijken, maar ook naar de financiële uitgangspositie voor de periode daarna. De FAC vindt het niet wenselijk om middelen zonder duidelijke bestemming op te potten, deze middelen moeten immers renderen binnen de schaakwereld. Tegelijkertijd moet de besteding van beschikbare reserves wel aansluiten bij de verwachtingen en de financiële kaders die de ledenraad stelt. Hierbij moet het bestuur ook een visie ontwikkelen hoe beleid gefinancierd kan worden uit de lopende begroting. Voorzieningen en reserves zijn immers eindig.

Een tweede aandachtspunt betreft de concreetheid en meetbaarheid van de doelstellingen. Het bestuur heeft stappen gezet om de doelen uit het MJBP concreter te maken. De FAC waardeert deze ontwikkeling, maar ziet nog ruimte voor verdere verbetering. In het specifiek voor de geplande investeringen. Doelstellingen moeten voldoende SMART worden geformuleerd, zodat voor de ledenraad duidelijk is wat er wordt nagestreefd, wanneer resultaten worden verwacht en hoe de voortgang kan worden beoordeeld.

Dit is van belang om de ledenraad in staat te stellen haar kaderstellende en controlerende rol goed uit te oefenen. De FAC adviseert het bestuur om de doelstellingen verder te concretiseren en daarbij duidelijke meetpunten en termijnen op te nemen. De ledenraad kan vervolgens beoordelen of de voorgestelde stappen voldoende houvast bieden. De FAC verwacht dat hierin richting de ledenraad van juni 2027 verdere voortgang wordt geboekt.

3. Ledenbijdragen KNSB

De werkgroep lidmaatschappen en afdracht gaat werken aan een voorstel voor een aangepaste lidmaatschapsstructuur, dat naar verwachting in juni 2027 aan de ledenraad wordt voorgelegd. De FAC volgt deze ontwikkeling met belangstelling.

De FAC hoopt dat de nieuwe structuur bijdraagt aan een betere waardering van de diensten die de KNSB levert en aan een bredere verdeling van de financiële bijdrage over de verschillende groepen die van die diensten gebruikmaken.

Een belangrijke uitdaging is het beter bereiken en binden van de zogenoemde grijze en zwarte leden. De FAC ziet kansen om deze groepen met een passend lidmaatschap aan de KNSB te verbinden. Tegelijkertijd moet worden voorkomen dat de nieuwe structuur vooral leidt tot een massale overstap van bestaande leden naar goedkopere of anders samengestelde hybride (lees gerust ‘goedkopere’) lidmaatschapsvormen. In dat geval zou de beoogde verbreding van de inkomstenbasis mogelijk niet worden gerealiseerd.

De FAC heeft ervoor gekozen om op afstand te blijven van de werkzaamheden van de werkgroep lidmaatschappen en afdracht. Daarmee wil de FAC haar onafhankelijke positie en de mogelijkheid om het uiteindelijke voorstel financieel te beoordelen behouden. De FAC blijft wel geïnformeerd over de ontwikkelingen.

Voor de FAC is het belangrijk dat eventuele nieuwe of uitgebreide verdienmodellen zorgvuldig worden beoordeeld, zeker vlak voor de potentiële wijziging van lidmaatschapsvormen. De FAC vindt dat dergelijke voorstellen expliciet aan de ledenraad moeten worden voorgelegd, ongeacht de verwachte financiële impact. De introductie van nieuwe verdienmodellen kan immers ook beleidsmatige keuzes met zich meebrengen en gevolgen hebben voor de positie van leden en niet-leden. Ook wanneer een voorstel niet direct leidt tot een aangepaste algemene contributie, kan het in de praktijk wel een lastenverzwaring voor bepaalde groepen betekenen.

4. Risicobeheersing

De FAC constateert dat de voorlopige realisatiecijfers voor de lasten over 2026 iets meer dan 6% hoger uitvallen in vergelijking tot de begrote cijfers over 2026 (waar aan de opbrengstenkant overigens ook 5% hogere baten tegenover staan). Dit roept de vraag op hoe wordt omgegaan met budgetoverschrijdingen. De FAC vindt dat de financiële beheersing verder kan worden versterkt door duidelijke afspraken te maken over de wijze waarop wordt omgegaan met budgetoverschrijdingen. De FAC adviseert daarom om een formele escalatieladder of escalatiematrix op te stellen. Daarin moet zowel op het niveau van afzonderlijke begrotingsposten als op het niveau van de totale begroting worden vastgelegd wanneer en op welke wijze budgetoverschrijdingen worden gemeld en wanneer besluitvorming door het bestuur of de ledenraad nodig is. Dit zou in de ogen van de FAC een relatieve en absolute grenswaarde moeten bevatten.

Ook moet duidelijk zijn hoe wordt gecontroleerd of uitgaven binnen de toegekende budgetten en mandaten blijven. Dit geldt niet alleen bij het aangaan van verplichtingen, maar ook bij de realisatie en de uiteindelijke afrekening.

De FAC realiseert zich dat de financiële beheersing niet zo zwaar moet worden ingericht dat de dagelijkse gang van zaken binnen de KNSB wordt belemmerd. Het bestuur en het bureau moeten voldoende ruimte houden om binnen de afgesproken kaders te kunnen handelen. Tegelijkertijd moet de ledenraad tijdig worden geïnformeerd wanneer financiële ontwikkelingen aanleiding geven tot bijsturing of wanneer de afgesproken kaders worden overschreden.

De FAC vraagt het bestuur om een voorstel voor een dergelijke escalatiematrix in juni 2027 aan de ledenraad voor te leggen, waarbij het hoopt dat het bestuur deze terugwerkend kan uitvoeren voor 2027.

Daarnaast adviseert de FAC om de ledenraad gedurende het begrotingsjaar frequenter te informeren over de financiële ontwikkeling en de verwachte uitkomst van het lopende jaar. Een tussentijdse prognose, bijvoorbeeld bij de ledenraad van september, kan daarbij helpen. Op die manier wordt eerder zichtbaar of de begroting naar verwachting wordt gerealiseerd of dat er afwijkingen ontstaan.

Wanneer sprake is van financiële mee- of tegenvallers, moet inzichtelijk worden gemaakt welke mogelijkheden er zijn om bij te sturen. Denk hierbij aan het verschuiven van budgetten, het benutten van beschikbare financiële ruimte of het opvangen van tegenvallers. Daarbij moet vooraf duidelijk zijn welke aanpassingen binnen het mandaat van het bestuur vallen en vanaf welk bedrag of welke omvang instemming of bespreking met de ledenraad nodig is.

De FAC ziet hierin een belangrijk evenwicht: voldoende handelingsvrijheid voor bestuur en bureau, gecombineerd met passende informatievoorziening en controle door de ledenraad. Dit evenwicht moet echter duidelijk worden vastgelegd in overleg door ledenraad en bestuur.

5. Toekomst vooruitzicht

De meerjarenbegroting baart de FAC zorgen. In de komende jaren lopen de financiële tekorten naar verwachting verder op. Dit hangt onder meer samen met de afname van subsidies en het verschil tussen de indexatie van inkomsten en uitgaven. De uitgaven stijgen naar verwachting sneller dan een deel van de inkomsten, waardoor de financiële ruimte van de KNSB onder druk komt te staan.

De FAC vindt dat op korte termijn een kaderstellende discussie tussen bestuur en ledenraad nodig is over de wijze waarop met deze ontwikkeling wordt omgegaan. Daarbij zijn in hoofdlijnen verschillende richtingen denkbaar: het terugbrengen van uitgaven en daarmee mogelijk de dienstverlening, het ontwikkelen of uitbreiden van verdienmodellen om de huidige dienstverlening in stand te kunnen houden, of een aanvullende verhoging van de algemene contributie boven op de reguliere indexatie.

De mogelijkheden om op korte termijn te besparen op uitgaven waar geen directe dienstverlening tegenover staat, lijken beperkt. Een substantieel deel van de kosten hangt samen met personeel en organisatie. De personeelskosten vormen ongeveer 50% van de totale kosten. Het is daarom niet uitgesloten dat ook de omvang van de formatie en de ambities van de KNSB in de discussie moeten worden betrokken.

Daarbij speelt mee dat de subsidie voor het programma Versterken Sportbonden, waarmee de formatie met 0,5 fte is uitgebreid, is afgelopen. Het is van belang dat duidelijk wordt welke financiële gevolgen dit heeft en of de daarmee samenhangende werkzaamheden structureel binnen de beschikbare middelen kunnen worden voortgezet.

De FAC vindt het belangrijk dat het bestuur de ledenraad tijdig meeneemt in deze keuzes. Het gaat daarbij niet alleen om de begroting voor het komende jaar, maar vooral om de financiële houdbaarheid van de KNSB op langere termijn. De ledenraad moet zich kunnen uitspreken over de uitgangspunten en kaders waarbinnen het bestuur de financiële toekomst vormgeeft.

De ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen en de aanpassing van de lidmaatschapsstructuur kunnen onderdeel zijn van de oplossing, maar de FAC ziet deze niet als een onmiddellijke oplossing voor de oplopende tekorten. De effecten daarvan moeten eerst duidelijk worden. Het is daarom belangrijk dat het bestuur ook andere scenario's uitwerkt en inzicht geeft in de gevolgen van de verschillende keuzes.

6. Treasury statuut

De FAC heeft in eerdere adviezen herhaaldelijk aandacht gevraagd voor de implementatie van een treasurystatuut. Ook tijdens de ledenraad van juni 2026 is toegezegd dat hieraan opvolging zou worden gegeven. Tot op heden heeft de FAC echter onvoldoende voortgang gezien.

De FAC vindt dit een belangrijk aandachtspunt. Een goed ingericht treasurybeleid kan bijdragen aan een beter rendement op de beschikbare liquide middelen en daarmee aan extra (financiële) inkomsten voor de KNSB, zonder dat hiervoor een aanvullende bijdrage van leden nodig is, of structurele actie op bureau of bestuur.

Op basis van de beschikbare informatie schat de FAC in dat het uitblijven van een actief treasurybeleid de KNSB jaarlijks enkele duizenden euro's aan rente-inkomsten kan kosten. Hoewel dit bedrag in verhouding tot de totale begroting wellicht beperkt lijkt, is het wel degelijk relevant in relatie tot het jaarlijkse financiële resultaat.

De FAC heeft dit onderwerp inmiddels meerdere jaren onder de aandacht gebracht, maar constateert dat de opvolging vanuit het bureau beperkt is gebleven. De FAC adviseert de ledenraad daarom om het bestuur nadrukkelijk aan te spreken op de implementatie van het treasurystatuut en op korte termijn concrete voortgang te verlangen.

7. Conclusie

De FAC heeft de begroting naast de uitgesproken kaderstelling van de ledenraad gelegd en ziet geen beleidsmatige afwijkingen. Echter, zoals aangekaart, de ledenraad heeft beperkt haar visie kunnen delen met het bestuur en daardoor zijn enkele belangrijke kaderstellende vragen voor de FAC onbeantwoord en niet beoordeeld. Deze vragen raken zowel de financiële beheersing op korte termijn, met een significante investering uit reserves, als de financiële houdbaarheid van de KNSB op langere termijn, in de vorm van oplopende tekorten zonder beleidswijzigingen.

De FAC vraagt de ledenraad in het bijzonder aandacht te besteden aan de volgende punten:

- Kaders voor de inzet van de opbrengst van het pand. De ledenraad moet zich uitspreken over de mate waarin de opbrengst van het pand mag worden ingezet voor de financiering van beleid en het MJBP. Op dit moment is onvoldoende duidelijk welke uitgangspunten daarbij worden gehanteerd. Het tempo waarin de beschikbare reserves worden ingezet, moet aansluiten bij de kaders en verwachtingen van de ledenraad. Een belangrijk onderdeel van deze vraag is of beleid gevoerd onder het MJBP als eenmalig gezien kunnen worden, of dat een MJBP structureel is en beleid daaronder ook structurele financiering vereist.
- Versterking van de financiële controlcyclus. De FAC adviseert om duidelijke afspraken te maken over de informatievoorziening aan de ledenraad, tussentijdse prognoses, wijzigingen in de lopende begroting en de momenten waarop budgetoverschrijdingen moeten worden geëscaleerd. Een formele escalatiematrix moet duidelijkheid geven over de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van bestuur, bureau en ledenraad.
- Een kaderstellende discussie over de financiële toekomst. De FAC adviseert het bestuur om met de ledenraad het gesprek aan te gaan, tijdens de ledenraad van juni, over de ontwikkeling van de meerjarenbegroting en de oplopende tekorten. Daarbij moeten de mogelijkheden voor besparingen, aanvullende inkomsten en eventueel een extra contributieverhoging inzichtelijk worden gemaakt. Ook de ontwikkeling van verdienmodellen en de nieuwe lidmaatschapsstructuur moeten hierin worden meegenomen, maar mogen niet zonder meer als directe oplossing voor de financiële tekorten worden beschouwd.
- Verdere concretisering van de doelstellingen. De FAC adviseert het bestuur om de doelstellingen uit het MJBP, de geplande investeringen en de begroting verder SMART te formuleren. Dit moet de ledenraad in staat stellen om de voortgang en de resultaten beter te volgen en het bestuur daarop aan te spreken.
- Implementatie van het treasurystatuut. De FAC roept de ledenraad op het bestuur nadrukkelijk aan te spreken op de toegezegde implementatie van het treasurystatuut. Een goed treasurybeleid kan bijdragen aan extra inkomsten voor de KNSB.

De FAC vindt het van belang dat deze punten niet alleen worden benoemd, maar ook worden voorzien van concrete acties en termijnen. Daarmee kan de ledenraad haar kaderstellende en controlerende rol goed invullen en kan het bestuur gericht werken aan een financieel gezonde en toekomstbestendige KNSB.

15 november 2026

Financiële Advies Commissie:
René Coenjaerts
Evert de Graaf
Frank van Zutphen
Max Kanbier (voorzitter)

6 Meerjarenbegroting 2027-2030

In 2027 is (zonder eenmalige uitgaven) een licht positieve begroting mogelijk, maar bij ongewijzigd beleid is de trend dat de KNSB vanaf 2028 tegen een operationeel tekort kan oplopen. De kosten blijven stijgen in lijn met de consumentenprijsindex, terwijl de subsidies naar verwachting zullen dalen. De meerjarenbegroting is gebaseerd op de huidige systematiek van contributieheffing en houdt geen rekening met eerdergenoemde mogelijke wijzigingen in lidmaatschaps- en afdrachtsmodellen vanaf Q4 2027.

Verder zijn, zoals eerder toegelicht, in de begroting 2027 eenmalige uitgaven in het kader van het MJBP 2027-2029 opgenomen. Dit gaat om een bedrag van € 85.000 in 2027. Voor 2028 en 2029 zijn vooralsnog geen eenmalige uitgaven opgenomen. Daarom zijn ook geen onttrekkingen uit de bestemmingsreserves opgenomen, aangezien deze reserves niet zijn bedoeld voor de dekking van de reguliere, structurele kosten. Het uitgangspunt voor het MJBP is altijd geweest dat in de jaren 2026 en 2027 eenmalige investeringen nodig waren, omdat in die jaren de nadruk ligt op onderzoek en ontwikkeling. De jaren daarna meer op uitrol en realisatie. Echter, als er wel aanleiding is om in het kader van het MJBP 2027-2029, of daarna in het kader van een nieuw beleidsplan, investeringen te doen, dan kunnen de bestemmingsreserves daarvoor worden aangewend.

Gezien de genoemde ontwikkelingen en de bijbehorende trend in de situatie bij ongewijzigd beleid, is het van belang dat we in 2027 onderzoek doen naar mogelijke initiatieven en maatregelen om bij te sturen.

Overzicht baten

	B2027	MJB2028	MJB2029	MJB2030
Contributie	826.000	841.500	868.500	896.000
Subsidie	363.000	338.000	321.000	306.000
Baten activiteiten	242.500	261.000	270.000	294.000
Overige baten	7.000	8.000	8.000	8.000
Sponsoring	39.000	39.000	39.000	39.000
Totaal	**1.477.500**	**1.487.500**	**1.506.500**	**1.543.000**

Overzicht lasten

Bedrijfsvoering	B2027	MJB2028	MJB2029	MJB2030
Lasten activiteiten	694.000	680.000	699.000	733.000
Personeelslasten	690.000	715.000	736.000	757.000
Organisatielasten	142.000	113.000	118.000	120.000
Afschrijvingen	23.000	23.000	23.000	23.000
Overige lasten	3.000	3.000	3.000	3.000
Totaal	**1.552.000**	**1.534.000**	**1.579.000**	**1.636.000**

Resultaat

	B2027	MJB2028	MJB2029	MJB2030
Baten totaal	1.477.500	1.487.500	1.506.500	1.543.000
Lasten totaal (-/-)	1.552.000	1.534.000	1.579.000	1.636.000
Saldo operationele activiteiten	***-74.500***	***-46.500***	***-72.500***	***-93.000***
Financiële baten -/- lasten	10.000	10.000	10.000	10.000
Baten en lasten voorgaande jaren	0	0	0	0
Saldo staat van baten en lasten	**-64.500**	**-36.500**	**-62.500**	**-83.000**
Resultaatbestemming				
Mutatie bestemmingsfonds Groen-Stichting	-25.000	0	0	0
Mutatie bestemmingsreserve opleiding en organisatieontwikkeling	-40.000	0	0	0
Mutatie continuïteitsreserve	0	0	0	0
Mutatie algemene reserve	500	-36.500	-62.500	-83.000
	-64.500	**-36.500**	**-62.500**	**-83.000**

Oplegger

Betreft: Eerste deel van het herijkte Tuchtreglement KNSB

Aan: Bondsbestuur KNSB, ter besluitvorming

Verzoek: het Bondsbestuur wordt gevraagd in te stemmen met het eerste deel van het herijkte Tuchtreglement

Van: Voorzitter Tuchtcollege (D. Gruijters), Coördinator Competitie en Evenementen (R. Hofstede) en Integriteitsmanager (E. Lerk) via Bondsdirecteur (R. Otten)

Proces van raadpleging: Het eerste deel van het herijkte Tuchtreglement is opgesteld door bovengenoemden. Het Bondsbestuur wordt gevraagd in te stemmen met dit deel van het herijkte Tuchtreglement. Na instemming door het Bondsbestuur dient het ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Ledenraad van november 2026.

Aanleiding: De bond vindt het van groot belang om periodiek te bezien of het beleid van de bond nog aansluit bij de praktijk en inrichting van de bond, en ook of het in lijn is met wet- en regelgeving. Vanwege meerdere recente ontwikkelingen op het integriteitsvlak, waaronder de vaststelling van de *Blauwdruk Grensoverschrijdend gedrag* (Blauwdruk) door NOC*NSF wenst de bond het Tuchtreglement te herijken. Zo omvat de Blauwdruk een aantal reglementaire verplichtingen rondom Grensoverschrijdend gedrag waaraan de bond heeft te voldoen. Een van deze verplichtingen is tevens vanaf 1 januari 2027 een *Minimale Kwaliteitseis* (MKE) van NOC*NSF. Dat betreft het vereiste dat Grensoverschrijdend gedrag sanctioneerbaar moet zijn via het Tuchtrecht.

Gelet op bovenstaande, de recent ingestelde Reglementencommissie van de Ledenraad en dat de Schaakbond de termijnen die binnen de Reglementencommissie worden gehanteerd voor het aanleveren van de reglementen wil naleven, kiest de bond ervoor, vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid, de integrale herijking in twee delen op te splitsen.

Samenvatting

Waaruit bestaat het eerste deel van de herijking van het Tuchtreglement?

Het eerste deel van de herijking ziet op het implementeren van de verplichtingen uit de Blauwdruk, waardoor ook aan bovengenoemd MKE, die geldend is vanaf 1 januari 2027, wordt voldaan.

De verplichtingen zijn verwerkt in onderhavig herijkt Tuchtreglement en zijn als volgt.

De bond is verplicht:

- de definitie van Grensoverschrijdend gedrag op te nemen in de eigen regelgeving;
- het normenkader Grensoverschrijdend gedrag vast te stellen;
- Grensoverschrijdend gedrag te sanctioneren via het Tuchtrecht;

Was-wordt overzicht KNSB Tuchtreglement

Ledenraad 28 november 2026 · 11 november 2026 · Rijk-Pieter Hofstede

Leeswijzer/

- **Was** = huidig Tuchtreglement, vastgesteld door de Ledenraad op 13 juni 2026 (zoals gepubliceerd op schaakbond.nl).
- **Wordt** = herijking eerste deel: verwerking van de *Blauwdruk Grensoverschrijdend gedrag* (versie 22 oktober 2026). Dit is nodig voor de Minimale Kwaliteitseis (MKE) van NOC*NSF per 1 januari 2027.
- Alleen gewijzigde artikelen staan hieronder. Alle overige artikelen blijven ongewijzigd.
- De Ledenraad stemt in één keer over het geheel van de wijzigingen: voor of tegen.
- Het tweede deel van de herijking (integrale herziening, o.a. de positie van afdelingen zoals Afdeling Oost) volgt voor de Ledenraad van juni 2027.

Reikwijdte bij grensoverschrijdend gedrag (nieuw art. 1.3)

Was	Wordt
(bestaat niet)	1.3 Om onderworpen te zijn aan het Tuchtreglement specifiek voor grensoverschrijdend gedrag geldt het volgende: De persoon die zich mogelijk schuldig heeft gemaakt aan grensoverschrijdend gedrag dient ten tijde van de gedraging lid te zijn van de sportbond of op een andere wijze gebonden te zijn aan de (tucht)regelgeving van de sportbond.

Gevolg (technisch): overal waar het reglement verwijst naar “de (rechts)persoon als bedoeld in artikel 1.2” staat voortaan “artikel 1.2 en 1.3”. Dit geldt voor art. 4.2, 9.2 (a, b, d, e), 9.3, 10.1, 10.3, 10.5, 14.3 (a, b, d, e) en 15.1. De inhoud van die artikelen verandert verder niet.

Omschrijving tuchtrechtelijk gedrag (art. 5)

Was	Wordt
Artikel 5 (aanhef) Het bestuur van de KNSB kan voor het navolgende gedrag (waaronder wordt verstaan handelen of nalaten) een tuchtrechtelijke procedure starten:	**5.1** De volgende gedragingen (waaronder wordt verstaan handelen en/of nalaten) zijn tuchtrechtelijk gedrag:
a) gedrag **die** de belangen en/of de goede naam van de schaaksport, (…) schaadt of benadeelt;	**a)** gedrag **dat** de belangen en/of de goede naam van de schaaksport, (…) schaadt of benadeelt; *(taalcorrectie)*
(bestaat niet)	**c)** grensoverschrijdend gedrag, te weten elke vorm van handelen en/of nalaten dat als doel en/of gevolg heeft dat de waardigheid en/of veiligheid van één of meerdere personen wordt aangetast;
c), d), e) gedrag in strijd met regels / Was Wordt besluiten; niet nakomen financiële verplichtingen	**d), e), f)** ongewijzigde tekst, alleen hernummerd
f) het medeplegen en het uitlokken van de overtreding(en) als genoemd in sub a tot en met sub e van dit artikel;	g) het medeplegen en het uitlokken van het tuchtrechtelijk gedrag als genoemd in sub a tot en met sub f van dit artikel;
g) het stimuleren van en behulpzaam zijn bij het plegen van de overtreding(en) als genoemd in sub a tot en met sub e van dit artikel;	h) het stimuleren van en behulpzaam zijn bij het plegen van het tuchtrechtelijk gedrag als genoemd in sub a tot en met sub f van dit artikel;
(bestaat niet)	5.2 Tuchtrechtelijk gedrag omvat opzet, schuld, nalatigheid en/of onzorgvuldigheid.
(bestaat niet)	5.3 Specifiek voor grensoverschrijdend gedrag geldt voorts het volgende om tuchtrechtelijk sanctioneerbaar te kunnen zijn: a) het grensoverschrijdend gedrag heeft plaatsgevonden binnen het verband van de sportbond, al dan niet in relatie tot sportbeoefening; en/of b) het grensoverschrijdend gedrag heeft plaatsgevonden buiten het verband van de sportbond maar waarbij wel sprake is van een in de sport ontstane (machts)relatie.

Samenhangend (art. 9.2 sub c):

Was	Wordt
c) **de overtreding** op grond waarvan de tuchtzaak aanhangig wordt gemaakt;	c) **het tuchtrechtelijk gedrag** op grond waarvan de tuchtzaak aanhangig wordt gemaakt;

Verjaringstermijnen (nieuw art. 19)

Was	Wordt

(bestaat niet)	**Artikel 19. Verjaringstermijnen** Binnen het Tuchtrecht worden door het Tuchtcollege de volgende verjaringstermijnen gehanteerd: **19.1** Er is sprake van verjaring wanneer het tuchtrechtelijk gedrag heeft plaatsgevonden méér dan vier jaar voor de datum van ontvangst van een melding/aangifte door de sportbond tenzij strafrechtelijk een langere verjaringstermijn geldt voor de desbetreffende gedraging. Dan geldt deze langere verjaringstermijn. **19.2** In afwijking van deze verjaringstermijn(en) onder 1. wordt een melding/aangifte wel in behandeling genomen. Was Wordt indien sprake is van tuchtrechtelijk gedrag bij een destijds minderjarige, mits deze persoon wel binnen vier jaar (dan wel de langere strafrechtelijke verjaringstermijn voor de desbetreffende gedraging) na het bereiken van de leeftijd van éénentwintig (21) jaar een melding/aangifte heeft gedaan.
.	**19.3** In afwijking van deze verjaringstermijn(en) onder 1. en 2. wordt een melding/aangifte wel in behandeling genomen wanneer in redelijkheid niet kan worden gevraagd van diegene dat binnen de verjaringstermijn melding/aangifte wordt gedaan door de psychische gesteldheid van diegene verband houdende met het onderwerp van de melding/aangifte. In dergelijke gevallen geldt een verjaringstermijn van 20 jaar vanaf het moment dat het tuchtrechtelijk gedrag heeft plaatsgevonden, tenzij er een langere strafrechtelijke verjaringstermijn geldt voor de desbetreffende gedraging.

Normenkader gedrag (nieuw art. 20)

Was	Wordt
(bestaat niet)	**Artikel 20. Normenkader gedrag** Onderstaand normenkader is van toepassing op iedereen die actief is binnen de sport (onder andere functionarissen, officials, begeleiders (waaronder coaches) én (top)sporters). Het Tuchtcollege kan onderstaande normenkader mede gebruiken om te bepalen of sprake is van tuchtrechtelijk gedrag. **20.1 Veiligheid:** Iedereen spant zich in om een veilig sportklimaat te scheppen en te waarborgen. Een

veilig sportklimaat is dan ook een individuele en collectieve verantwoordelijkheid.

20.2 Integriteit: Iedereen gedraagt zich eerlijk en betrouwbaar.

20.3 Respect: Iedereen gedraagt zich respectvol; zoals hij zelf door ieder ander zou willen worden behandeld. Er is geen ruimte voor discriminatie op basis van afkomst, seksualiteit, religie of in welke andere vorm dan ook.

Was Wordt **20.4 Regels:** Iedereen kent de regels van de sport en handelt naar letter en geest van die regels.

20.5 Professioneel: Iedereen spant zich ervoor in om tijdig duidelijke afspraken te maken. Iedereen neemt verantwoordelijkheid voor zijn kant van de wijze waarop met elkaar wordt omgegaan. Iedereen houdt zich aan gemaakte afspraken.

20.6 Gelijkwaardigheid: Iedereen behandelt ieder ander als gelijkwaardig. Verschil in hiërarchische positie en macht wordt onderkend en niet misbruikt.

20.7 Basisbehoeften: Iedereen kent en erkent de basisbehoeften van anderen en zichzelf: het recht op privacy, veiligheid, het behoud van menselijke waardigheid en lichamelijke integriteit. Iedereen staat er open voor wanneer iemand anders zijn behoeften formuleert.

20.8 Kwetsbare groepen: Iedereen houdt rekening met kwetsbare mensen en groepen.

20.9 Aanspreken/niet wegkijken: Uitgangspunt is dat iedereen iemand aanspreekt wanneer hij constateert dat er sprake kan zijn van onveilige of mogelijk grensoverschrijdende situaties.

20.10 Benoemen: Signalen worden door personen die daarvan kennisnemen aan de orde gesteld bij degene(n) die verantwoordelijk is (zijn) voor aanpak en oplossingen.

20.11 Informatie: Iedereen gaat zorgvuldig om met informatie, zeker wanneer die potentieel gevoelige zaken betreft en mensen kan beschadigen.

Slotbepalingen en overgangsrecht (art. 21 en 22)

Was	Wordt
Artikel 19. Restbepaling (tekst)	**Artikel 21. Restbepaling** – tekst ongewijzigd, alleen hernummerd
Artikel 20. Aanduiding Dit reglement kan worden aangehaald als “Tuchtreglement van de KNSB”. Het treedt in werking op 13 juni 2026. Aldus vastgesteld in de Ledenraad, Utrecht, 13 juni 2026.	**Artikel 22. Aanduiding** Dit reglement kan worden aangehaald als “Tuchtreglement van de KNSB”. Het treedt in werking op **[datum]**. **Voor oudere meldingen gelden de reglementaire bepalingen van voor de** **inwerkingtreding van het nieuwe reglement.** Aldus vastgesteld in de Ledenraad, Utrecht, 28 november 2026.

Was Wordt

Voorgesteld besluit

De Ledenraad wordt gevraagd in te stemmen met alle wijzigingen in dit overzicht, met inwerkingtreding per **[datum, bijv. 1 januari 2027]**.

Nog in te vullen vóór publicatie

Datum van inwerkingtreding (art. 22 staat in het concept nog op “xxxxx”).
In het concept-pdf staat in art. 5.3 “sanctioneer”; volgens Dirk Gruijters moet dit “sanctioneerbaar” zijn. In dit overzicht is dat al verbeterd.
Het losse kopje “Bijlage” onderaan het concept kan weg.
Niet in dit voorstel (volgt in deel 2, juni 2027): de typfout “regionale ronden” in art. 5.1 sub f, en de positie van afdelingen (Afdeling Oost).

Reglement van Orde voor de vergaderingen van de Ledenraad van de KNSB

Vastgesteld op 28 november 2026 te Utrecht.

Op grond van artikel 15, lid 3, onder h, van de Statuten stelt de Ledenraad het volgende Reglement van Orde vast.

Oproeping

Artikel 1

1. De leden van de Ledenraad ontvangen ten minste 21 dagen vóór de vergadering een uitnodiging met de agenda van de te behandelen onderwerpen. Dit gebeurt met inachtneming van het bepaalde in artikel 5 en volgende van het Algemeen Reglement.
2. Aan de agenda kunnen onderwerpen worden toegevoegd via een aanvullende agenda. Deze wordt ten minste zeven dagen vóór de vergadering aan de leden van de Ledenraad toegezonden.
3. De datum van de vergadering en de te behandelen onderwerpen worden zo tijdig mogelijk op de website van de KNSB gepubliceerd.
4. De stukken die betrekking hebben op de te behandelen onderwerpen worden zoveel mogelijk gelijktijdig met de uitnodiging aan de leden van de Ledenraad toegezonden. De stukken liggen daarnaast voor iedereen ter inzage bij het bureau als bedoeld in artikel 14, lid 7, van de Statuten en artikel 5 van het Algemeen Reglement.

Presentielijst

Artikel 2

1. Ieder aanwezig lid van de Ledenraad ondertekent bij binnenkomst in de vergaderzaal de presentielijst.

2. De presentielijst bevat de namen van de leden van de Ledenraad.
3. Na ontvangst van een schriftelijke volmacht vermeldt de secretaris op de presentielijst aan welk lid van de Ledenraad de volmacht is verleend en door welk ander lid van de Ledenraad deze is verstrekt, overeenkomstig artikel 12, lid 4, van de Statuten.
4. Leden die de presentielijst hebben ondertekend, kunnen in aanmerking komen voor een reiskostenvergoeding.

Opening van de vergadering

Artikel 3

De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde tijdstip.

Taak van de voorzitter

Artikel 4

De voorzitter is verantwoordelijk voor:

a. het openen, schorsen, hervatten en sluiten van de vergadering;

b. het leiden van de vergadering en de beraadslagingen;

c. het handhaven van de orde;

d. het bieden van gelegenheid aan de leden om hun mening over een onderwerp naar voren te brengen, zonder daarbij onnodig te worden onderbroken;

e. het voorleggen van vragen en voorstellen waarover de vergadering een besluit moet nemen;

f. het bekendmaken van de uitslag van de stemmingen;

g. het uitspreken van het beslissende oordeel van de vergadering, overeenkomstig artikel 2:13 van het Burgerlijk Wetboek;

h. het verrichten van alle overige handelingen die nodig zijn voor een goed verloop van de vergadering, met inachtneming van dit reglement.

Artikel 5

Direct na de opening van de vergadering deelt de voorzitter mee welke leden zich hebben afgemeld. Ook deelt de voorzitter mee welke leden van de Ledenraad een geldige volmacht hebben ontvangen en van wie deze afkomstig is.

De secretaris

Artikel 6

De secretaris is verantwoordelijk voor het bijhouden van de presentielijst en het opstellen van de notulen van de vergadering. Van vergaderingen achter gesloten deuren worden afzonderlijke notulen gemaakt.

Artikel 7

1. Het lid van de Ledenraad aan wie een schriftelijke volmacht is verleend, overhandigt deze aan de secretaris. De secretaris controleert of de gemachtigde en de volmachtgever beiden de volmacht hebben getekend.
2. De secretaris bewaart de volmacht totdat de notulen van de betreffende vergadering definitief zijn vastgesteld.
3. De secretaris informeert de voorzitter over ontvangen volmachten.

Artikel 8

De secretaris vermeldt de ingekomen stukken en brengt deze tijdens het betreffende agendapunt onder de aandacht van de vergadering.

Notulen

Artikel 9

De notulen bevatten ten minste de volgende informatie:

a. de namen van de voorzitter, de secretaris en de overige aanwezige en afwezige bestuursleden;

b. de namen van de aanwezige en afwezige leden van de Ledenraad;

c. de namen van de leden die na de opening bij de vergadering aansluiten of de vergadering vóór sluiting verlaten, met vermelding van het agendapunt dat op dat moment wordt behandeld;
d. de namen van de leden aan wie een schriftelijke volmacht is verleend en de namen van degenen die de volmacht hebben verstrekt;
e. een overzicht van de mededelingen, de ingekomen stukken, de behandelde onderwerpen en de tijdens de vergadering ingebrachte stukken;
f. een zakelijke samenvatting van de besprekingen;
g. de genomen besluiten;
h. het verloop en de uitslag van iedere stemming. Bij een hoofdelijke stemming worden de namen vermeld van de leden die vóór of tegen hebben gestemd of zich van stemming hebben onthouden of moesten onthouden. Bij een schriftelijke stemming worden het aantal ingeleverde stembriefjes en het aantal ongeldig verklaarde stembriefjes vermeld;
i. De vergadering kan met audio- of videoapparatuur worden opgenomen. Deze opnamen kunnen worden gebruikt bij het opstellen van de notulen. Als daarbij AI wordt ingezet, wordt dit in de notulen vermeld;
j. De audio- en video-opnamen en eventuele andere digitale registraties van de vergadering worden bij het bureau van de bond bewaard tot 30 dagen nadat de notulen zijn gecontroleerd en vastgesteld. Een lid van de Ledenraad kan, gedurende de bewaarperiode, deze opnamen op verzoek bij het bureau beluisteren of inzien.

Artikel 10

1. De notulen van openbare vergaderingen worden uiterlijk twee maanden na de vergadering aan de leden van de Ledenraad toegezonden en bij het bureau van de bond ter inzage gelegd.
2. De notulen van vergaderingen achter gesloten deuren worden ter inzage gelegd voor de leden van de Ledenraad.

Artikel 11

1. De notulen van openbare vergaderingen worden zo mogelijk tijdens de eerstvolgende openbare vergadering vastgesteld.
2. De notulen van besloten vergaderingen worden tijdens de eerstvolgende besloten vergadering vastgesteld.
3. Als de eerstvolgende geplande vergadering na een besloten vergadering openbaar is, wordt voorafgaand of direct aansluitend een besloten vergadering gepland. Tijdens deze besloten vergadering stelt de Ledenraad uitsluitend de notulen van de laatstgehouden besloten vergadering vast.
4. Het besluit tot vaststelling wordt direct onder de betreffende notulen aangetekend. Van deze beslissing worden geen afzonderlijke notulen gemaakt.

Artikel 12

1. De Ledenraad beslist over voorstellen tot wijziging van de notulen. Deze voorstellen hoeven niet door andere leden te worden ondersteund.
2. Na vaststelling worden de notulen ondertekend door de voorzitter en de secretaris.

Vergadering achter gesloten deuren

Artikel 13

1. Als de Ledenraad op grond van artikel 7.1 van het Algemeen Reglement besluit om achter gesloten deuren te vergaderen, stelt de Ledenraad eerst vast of dit besluit terecht is genomen.
2. Als de Ledenraad vaststelt dat het besluit ten onrechte is genomen, wordt de vergadering onmiddellijk openbaar voortgezet.

Voorstellen

Artikel 14

1. Ieder lid van de Ledenraad heeft het recht voorstellen in te dienen. Een voorstel moet schriftelijk en ondertekend worden ingediend bij de voorzitter of het bondsbureau.
2. Voorstellen over onderwerpen die niet op de agenda staan, moeten ten minste 11 dagen vóór de vergadering worden ingediend.
3. De Ledenraad kan besluiten een voorstel ook in behandeling te nemen als het niet binnen deze termijn is ingediend.

Artikel 15

1. Een amendement is een voorstel tot wijziging van een voorstel dat al in behandeling is. Een subamendement is een voorstel tot wijziging van een amendement dat al in behandeling is.
2. Amendementen en subamendementen kunnen tijdens de vergadering worden ingediend. Zij moeten zo zijn geformuleerd dat ze direct kunnen worden opgenomen in het voorstel waarop ze betrekking hebben.
3. Amendementen en subamendementen moeten door ten minste vijf ledenraadsleden worden ondersteund. Volmachtgevers tellen hierbij niet mee.

Artikel 16

1. Een motie is een korte, gemotiveerde uitspraak waarin de Ledenraad een oordeel of wens uitspreekt.
2. Ieder lid van de Ledenraad kan een motie indienen. Een schriftelijke motie moet tijdens de vergadering ondertekend bij de voorzitter worden ingediend.
3. Een mondelinge motie kan alleen worden behandeld als deze door ten minste vijf leden van de Ledenraad wordt ondersteund.
4. Een motie heeft geen rechtsgevolgen.

Artikel 17

1. Een voorstel van orde is een voorstel van de voorzitter of een lid van de Ledenraad over de wijze waarop, het tijdstip waarop of de duur van de behandeling van een onderwerp. Een voorstel van orde kan ook betrekking hebben op het schorsen of uitstellen van de behandeling of het beëindigen van de beraadslagingen.
2. Een voorstel van orde kan tijdens de vergadering mondeling worden ingediend en hoeft niet door andere leden te worden ondersteund.

Interpellaties en vragen

Artikel 18

1. Ieder lid van de Ledenraad kan het bestuur vragen stellen over onderwerpen die niet op de agenda staan en het bestuur hierover om verantwoording vragen.
2. Deze vragen kunnen betrekking hebben op het algemene beleid van het bestuur, zowel het voorgenomen als het gevoerde beleid, of op specifieke onderwerpen en activiteiten van de KNSB.
3. Het bestuur kan de beantwoording geheel of gedeeltelijk uitstellen tot de eerstvolgende openbare vergadering. In dat geval is het bestuur verplicht de vragen tijdens die vergadering te beantwoorden.
4. Op de agenda van iedere openbare vergadering staat het agendapunt 'Rondvraag'. Tijdens dit agendapunt geeft de voorzitter de leden van de Ledenraad gelegenheid om vragen te stellen.
5. Een lid van de Ledenraad kan tijdens de rondvraag ook mededelingen doen aan de Ledenraad.

Behandeling van de agenda

Artikel 19

Nadat de voorzitter de vergadering heeft geopend en de notulen van de vorige vergadering zijn vastgesteld, worden de onderwerpen op de agenda behandeld in de vermelde volgorde, tenzij de agenda wordt gewijzigd op grond van het bepaalde in dit reglement.

Beraadslaging

Artikel 20

1. De bespreking van begrotingen en andere voorstellen die zijn verdeeld in onderdelen of artikelen, vindt in twee rondes plaats, tenzij de Ledenraad anders besluit.
2. Eerst bespreekt de Ledenraad het voorstel in algemene zin. Daarna bespreekt de Ledenraad de afzonderlijke onderdelen of artikelen.
3. De bespreking van onderdelen van de jaarlijkse begroting van inkomsten en uitgaven wordt in principe beperkt tot de punten die naar voren zijn gebracht.

Artikel 21

Als afzonderlijk over een amendement of subamendement wordt beraadslaagd, wordt eerst het subamendement behandeld, daarna het amendement en vervolgens het oorspronkelijke voorstel.

Artikel 22

1. Een lid van de Ledenraad voert alleen het woord nadat de voorzitter daarvoor toestemming heeft gegeven. De voorzitter kan korte interrupties toestaan.
2. De voorzitter verleent het woord in de volgorde waarin de leden daarom hebben gevraagd.
3. De voorzitter kan van deze volgorde afwijken als een lid het woord vraagt vanwege een persoonlijk feit of om een voorstel van orde in te dienen.
4. Een lid richt het woord tot de voorzitter.

Artikel 23

1. Een lid mag in principe maximaal twee keer het woord voeren over hetzelfde onderwerp of een onderdeel daarvan, tenzij de vergadering daarvoor toestemming geeft.
2. Deze beperking geldt niet voor bestuursleden bij onderwerpen waarvoor zij in het bijzonder verantwoordelijk zijn, voor rapporteurs en voor leden die zijn aangewezen om ingediende voorstellen toe te lichten.

Artikel 24

De Ledenraad kan bij aanvang of tijdens de bespreking van een onderwerp, op voorstel van de voorzitter, een regeling vaststellen voor de spreektijd van de leden.

Artikel 25

1. Een spreker mag tijdens zijn betoog niet worden onderbroken, behalve door de voorzitter als dit nodig is voor een goed en ordelijk verloop van de vergadering. De voorzitter bepaalt of korte interrupties zijn toegestaan.
2. Als een lid volgens de voorzitter de orde verstoort, ongepaste uitlatingen doet of afdwaalt van het onderwerp dat wordt besproken, spreekt de voorzitter het lid daarop aan en roept het tot de orde.
3. Als het lid de aanwijzingen van de voorzitter niet opvolgt, kan de voorzitter het lid het woord ontnemen over het onderwerp dat wordt besproken.

Artikel 26

De voorzitter kan de vergadering voor een door hem te bepalen periode schorsen als dit nodig is om de orde te handhaven, vanwege de duur van de vergadering of om een andere dringende reden.

Artikel 27

Als de voorzitter vindt dat een onderwerp voldoende is besproken, sluit hij de beraadslagingen, tenzij ten minste vijf leden van de Ledenraad verlangen dat hierover wordt gestemd.

Stemmen over zaken

Artikel 28

1. Als om een stemming wordt gevraagd, vindt het stemmen in principe plaats door het opsteken van de hand.

2. Vijf leden van de Ledenraad kunnen gezamenlijk verzoeken om een hoofdelijke stemming. In dat geval roept de voorzitter de leden op in de volgorde van de presentielijst. De secretaris vermeldt hoeveel stemmen ieder lid mag uitbrengen.

3. Voordat de stemming begint, geeft de voorzitter de adviserend stemgerechtigden gelegenheid hun oordeel te geven.

4. Met inachtneming van de Statuten en het Algemeen Reglement brengen eerst de adviserend stemgerechtigden hun stem uit. Daarna volgen de stemgerechtigde leden

5. De voorzitter bepaalt door loting welk lid als eerste zijn stem uitbrengt. Als dit lid de vergadering heeft verlaten, begint de stemming bij het eerstvolgende aanwezige lid op de presentielijst.

6. De leden geven aan of zij vóór, tegen of blanco stemmen en vermelden daarbij hoeveel stemmen zij mogen uitbrengen.

7. Als een schriftelijke stemming wordt gevraagd, ontvangt ieder lid een aantal stembriefjes dat overeenkomt met het aantal stemmen dat het lid mag uitbrengen. Op ieder stembriefje wordt 'voor', 'tegen' of 'blanco' vermeld.

Artikel 29

1. Als een voorstel uit meerdere onderdelen of artikelen bestaat, wordt eerst over de afzonderlijke onderdelen of artikelen gestemd en daarna over het voorstel als geheel. Dit gebeurt als de voorzitter dit wenselijk vindt of een lid hierom verzoekt.

2. Amendementen worden in stemming gebracht voordat wordt gestemd over het voorstel of het onderdeel of artikel waarop zij betrekking hebben. Daarbij wordt begonnen met het amendement dat het verst van het oorspronkelijke voorstel afstaat.

3. Subamendementen worden op dezelfde manier in stemming gebracht voordat over het amendement waarop zij betrekking hebben wordt gestemd.

4. Zelfstandige tegenvoorstellen worden vóór het oorspronkelijke voorstel in stemming gebracht. Daarbij wordt begonnen met het voorstel dat het verst van het oorspronkelijke voorstel afstaat.

Stemmen over personen

Artikel 30

1. Wanneer tijdens een vergadering schriftelijk wordt gestemd over de benoeming, keuze, voordracht of aanbeveling van personen, of over het bepaalde in artikel 28 van dit reglement, benoemt de voorzitter uit de leden van de Ledenraad een stembureau bestaande uit een voorzitter en twee leden.

2. Na iedere stemming worden de stembriefjes overhandigd aan de voorzitter van het stembureau.

3. De voorzitter van het stembureau telt de stembriefjes, opent deze en leest de uitgebrachte stemmen voor.

4. Een van de andere twee leden controleert de stembriefjes en beide leden van het stembureau noteren de uitgebrachte stemmen.

5. De voorzitter van het stembureau deelt de uitslag mee.

6. Ieder tijdens de vergadering aanwezig lid van de Ledenraad heeft de mogelijkheid om voor de aanvang van de stemming bij de voorzitter van het stembureau aan te geven zich te willen onthouden van deelname aan de stemming.

Artikel 31

1. Met inachtneming van de Statuten en het Algemeen Reglement mag ieder stembriefje niet meer namen bevatten dan het aantal personen dat bij de stemming wordt gekozen, overeenkomstig de aanwijzingen van de voorzitter.

2. Bij twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de Ledenraad. Leden van de Ledenraad kunnen verlangen dat het betreffende stembriefje aan hen wordt getoond.

Artikel 32

Een stemming is nietig als het aantal ingeleverde stembriefjes groter is dan het aantal leden dat aan de stemming kon deelnemen en dit verschil van invloed kan zijn op de uitslag. Een stemming is ook nietig als zich naar het oordeel van de Ledenraad andere onregelmatigheden hebben voorgedaan die van invloed kunnen zijn op de uitslag.

Artikel 33

Als het lot moet beslissen, maakt het stembureau de daarvoor benodigde stembriefjes. De voorzitter van de Ledenraad trekt daaruit het vereiste aantal briefjes.

Artikel 34

Na afloop van iedere stemopneming of loting vernietigt het stembureau onmiddellijk de stembriefjes, tenzij bezwaar tegen de stemming of loting is aangetekend.

Toehoorders

Artikel 35

1. De voorzitter beslist over de toelating van toehoorders.
2. Toehoorders mogen geen blijk geven van goed- of afkeuring.
3. In bijzondere gevallen kan de voorzitter toehoorders het woord verlenen.

Onderzoek van de begroting en jaarrekening

Artikel 36

De Financiële Commissie voorziet de jaarlijkse begroting van inkomsten en uitgaven, de jaarrekening en de bijbehorende stukken van commentaar voordat deze tijdens de vergadering worden behandeld.

Slotbepalingen

Artikel 37

Over situaties waarin dit reglement, de Statuten of het Algemeen Reglement niet voorzien, beslist de Ledenraad. Ook bij onduidelijkheid over de uitleg van een bepaling beslist de Ledenraad.

Artikel 38

Dit reglement en eventuele wijzigingen daarop treden direct na vaststelling door de Ledenraad in werking, tenzij de Ledenraad bij de vaststelling anders besluit.

Ledenraad KNSB: Vergaderdata 2027

(poststuk 26/20450)

Schaakbond in 2027: data vergaderingen bestuur en ledenraad en competitie

De Ledenraad vergadert drie keer fysiek in Utrecht op zaterdag:

- Zaterdag 12 juni – Ledenraad: Besluitvormend (onder meer Jaarrekening / Jaarverslag 2026 en Lidmaatschapsmodellen) 12:00 – 16:00 uur, inclusief lunch
- Zaterdag 25 september – Ledenraad: Beeld- en opinievormend (Vooruitblik Begroting / Themabijeenkomst) 12:00 – 16:00 uur, inclusief lunch
- Zaterdag 27 november – Ledenraad: Besluitvormend (Begroting & Jaarplan 2028) 12:00 – 16:00 uur, inclusief lunch

Overzicht KNSB competitie en vergaderzaterdagen 2027

- Zaterdag 9 januari 2027: KNSB Ronde 6
- Zaterdag 13 maart 2027: KNSB Ronde 7
- Zaterdag 3 april 2027: KNSB Ronde 8
- Zaterdag 17 april 2027: KNSB Ronde 9
- Zaterdag 12 juni 2027: Ledenraad
- Zaterdag 18 september 2027: KNSB Ronde 1 (data seizoen 2027-28 kunnen nog wijzigen als Bundesliga botst).
- Zaterdag 25 september 2027: Ledenraad
- Zaterdag 9 oktober 2027: KNSB Ronde 2
- Zaterdag 20 november 2027: KNSB Ronde 3
- Zaterdag 27 november 2027: Ledenraad 3
- Zaterdag 11 december 2027: KNSB Ronde 4